

EKŞİ SÖZLÜK KULLANICILARININ KADINA ŞİDDETİ ÖNLEMENE DAİR ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİN ANALİZİ

ANALYSIS OF EKŞİ SÖZLÜK USERS' SUGGESTIONS FOR PREVENTING VIOLENCE AGAINST WOMEN

Sevgi TİRYAKI¹

ÖZ

Kadına şiddet, coğrafi ve tarihi olarak sınır tanımadan, eski zamanlardan günümüze kadar süregelen bir insan hakkı ihlalidir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalara, alınan önlemlere rağmen, her geçen gün yeni bir kadına şiddet haberiyle karşılaşmak mümkündür. Bu durumun yaşanmasında toplum nezdinde ataerkil yapının getirmiş olduğu alışıldık kalıpların dışına çıkmanın kolay olmamasının da payı bulunmaktadır. Buradan yola çıkarak, sadece yazılı sözleşmelerin ya da yasaların kadınlara şiddeti önlemede eksik kalabildiğini, esas olanın toplumsal bilinç kazanmak olduğunu söylemek mümkündür. Toplum etkileme söz konusu olduğu zaman medyanın büyük etkisi olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte, toplumun nabzını yansıtırma konusunda da medyanın eşsiz bir kaynak olduğu göz ardı edilmemelidir. Bu anlamda, katılımcıların yorumları yapabildiği, kendi fikirlerini düşüncelerini özgürce yazabildikleri internet siteleri, toplumsal görüşleri yansıtır birer kaynak olarak değerlendirilebilirler. Ekşi Sözlük de bu platformlardan biridir. Kadına şiddeti önleyebilmek amacıyla alınabilecek tedbirleri, kendi içinde bir kamuoyu oluşturmuş olan Ekşi Sözlükteki yorumlar üzerinden okumak bu anlamda önemlidir ve bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaçla çalışmanın ana problemi; “Ekşi Sözlük kullanıcılarının, kadına şiddeti engelleme konusunda çözüm yolu olarak sundukları öneriler nelerdir?” sorusu olarak belirlenmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda, Ekşi Sözlükte yer alan “Kadına Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu” başlığı altında bulunan ve başlığın altına yazılmış ilk entrynin tarihi olan 30.07.2020 tarihinden başlanılarak, bu araştırmaya başlanılan tarih olan 27.08.2022’e kadar yazılmış toplam 373 adet entry, içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Toplanan veriler SPSS programı ile analiz edilmiş, SPSS programı ile oluşturulan tablolar ve araştırma kapsamında belirlenen temalar ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda, kadına şiddeti önleme konusunda çözüm önerisi olarak en çok “ağır cezaların/yasaların” uygulanmasının önerildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ekşi sözlük, içerik analizi, kadına şiddet, toplumsal cinsiyet.

ABSTRACT

Violence against women is a human rights violation that has continued from ancient times to the present day, without borders, geographically and historically. Despite the studies on the subject, news of violence against women continues. For this reason, it is possible to say that written contracts may be incomplete in preventing violence against women, and that the main thing is to gain social awareness. The media has a great influence on influencing the society. In addition, the media is a unique resource for reflecting the pulse of society. In this sense, websites where participants can freely write their own ideas can be considered as a resource that reflects social views. Ekşi Sözlük is one of these platforms. It is important in this sense to read the measures that can be taken to prevent violence against women through the comments in Ekşi Sözlük, which has created a public opinion in itself, and it constitutes the purpose of this study. For this purpose, the main problem of the study; “What are the suggestions offered by Ekşi Sözlük users as a solution to prevent violence against women?” has been determined. In line with the purpose of the research, a total of 373 entries, which were written under the title of "Solution Way to Prevent Violence against Women" in Ekşi Sözlük, were written from 30.07.2020, the date of the first entry written under the title, until 27.08.2022, the start date of this research, were analyzed by content analysis method. The collected data were analyzed with the SPSS program. At the end of the research, it has been determined that "heavy penalties/laws" are the most recommended solutions for preventing violence against women.

Keywords: Content analysis, Ekşi sozluk, social gender, violence to women.

¹Dr. Bağımsız Araştırmacı, sevgitiryaki89@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3040-5183

1. GİRİŞ

Şiddet, eski zamanlardan günümüze kadar süregelen yıkıcı bir olgudur. Şiddet söz konusu olduğu zaman, fiziksel olarak zayıf olan insanların genellikle daha çok zarar görmeleri, çocukların, kadınların, yaşlıların bu gibi durumlarda mağdur olmalarına yol açmaktadır. Bu mağduriyetlerin aynı zamanda toplumsal sorunlar olduğunu bilmek çok önemlidir. Çünkü unutulmamalıdır ki, toplum kadınlardan, erkeklerden, çocuklardan, yaşlılardan, engelli bireylerden oluşan bir bütündür. Bu sebeple kadına şiddet demek, aslında o toplumun huzuruna, refahına, o toplumun ruhsal sağlığına ve o toplumun mutluluğuna şiddet demektir. Türk Dil Kurumu Sözlüğü' n de ise şiddet: "Karşıt görüşte olanlara kaba kuvvet uygulama" veya "Duygu veya davranışta aşırılık" şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 2020).

Şiddetin birçok yıkıcı sonucu bulunmaktadır. Kadınlara uygulanan şiddet, kimi zaman fiziksel bir engel durumuna yol açabilmekte, yaralanmalara sebebiyet verebilmektedir. Şiddet fiziksel sonuçlarının yanı sıra, bunalım, umutsuzluk, çaresiz hissetme ve devamında kendine zarar verme veya öldürmeye kadar gidebilen psikolojik sonuçlara da sebep olabilmektedir. Bu ağır sonuçlarına rağmen, dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ülkemizde de kadınlar, şiddete uğramaktadır.

Ülkemizde, kadına şiddeti önleme konusunda birçok çalışma yapılmakta, tedbirler alınmaktadır. 2013 tarihli "Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesi Projesi" (İçişleri Bakanlığı, 2013), 13.07.2020 tarihli

"Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Genelgesi" (İçişleri Bakanlığı, 2020) bu çalışmalara örnektir. "Kadın hakları" kavramının ülkemizde ilk olarak konuşulmaya başlanması ise, kadınlara zaten insan olarak sahip oldukları hakları pratik hayatta da vermek amacıyla Birleşmiş Milletlerin "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi" ile birlikte gündeme gelmiştir. Bu çalışmaların yanı sıra, 1926 senesinde Medeni Kanun'un kabulüyle, kadınlara evlilik, miras gibi konularda birçok hak tanınmış, kadınların cinsiyet farkından dolayı ayrımcılığa maruz kalmaları önlenmeye çalışılmıştır. 2011 yılında Türkiye tarafından imzalanan ve kadına yönelik şiddeti önleme amacıyla olan İstanbul Sözleşmesi de, bu konuda yapılan çalışmalardan biridir (Resmî Gazete, 2012). Fakat bütün bu çalışmalara rağmen, kadına şiddet haberleri hemen her gün gündemde yer almakta, kadına şiddetin önüne geçilememektedir. Bu haberlerle ve diğer tüm içerikleriyle birlikte, medyanın toplumu etkilediği gibi ondan etkilendiği de bilinmektedir. Bu noktada ise, katılımcı sözlükleri toplumsal görüşleri yansıtan birer kaynak olarak değerlendirmek mümkündür. Ekşi Sözlük de bu kaynak platformlardan biridir.

Ekşi Sözlükte, sözlüğün yazarlarının herhangi bir konu ile ilgili başlık açmaları, kendi yorumlarını, görüşlerini yazmaları mümkündür. Böylelikle, bilgilerin belirli bir düzen içerisinde sunulması ve gerektiği zaman kolay ulaşılabilir olması sağlanmaktadır. Ekşi Sözlüğün kullanıcıların yorumlarıyla oluşup büyümesi, dolayısıyla katılımcı özelliğine sahip olması bilindik

geleneksel sözlüklerden farklı olmasını sağlamaktadır. Bu anlamda hem sözlüğün yazarları için hem de kullanıcıları için farklı bir kamusal alan oluşmaktadır (Aslantürk ve Turgut, 2015, s. 63). Kamusal alanın varlığından bahsedilen yerde, Habermas' ın, kamusal alanın varlığını, 'kamuoyuna benzer' bir şeyi ortaya çıkarabilmesine bağladığını hatırlamakta fayda vardır (Habermas, 2004). Ekşi Sözlüğün, farklı kültürlere sahip insanların, farklı bakış açılarını, yaşam felsefelerini bir araya getirmesi, belirli bir sınıfa, ideolojiyi temsil etmemesi, yazarların gerçek isimlerini kullanmamaları dolayısıyla düşüncelerini özgürce yazabilmeleri gibi özelliklerinden dolayı da birçok konuda kamuoyu oluşumunu olası hale getirdiğini ifade etmek mümkündür (Doğu vd., 2009, s. 12). Bu özelliklerinin yanı sıra sözlük yazarlarının "kavram, olgu ve süreçlere ilişkin alternatif tanımları; gündem ile ilgili yorum ve değerlendirmeleri; gündem maddelerini halktan bir insan olarak ele almaları ve kamuoyunun nabzını tutmaları" Ekşi Sözlük' ün kamusal niteliğini ortaya koyan diğer özelliklerindedir (Gürel ve Yakın, 2007, s. 204). Ekşi Sözlüğün kamusal alan olarak değerlendirilmesi gerektiğini ifade eden akademik çalışmalar da mevcuttur (Kekeç ve Şanlı, 2023; Turgut ve Aslantürk, 2014). Ayrıca, dijital bir sözlük formatında olan bu platformun, geleneksel sözlük anlayışının yerine, çağı yakalayan, e- sözlük anlayışına sahip, kendi sınırlarını zorlayan bir özelliğe sahip olduğunu söylemek mümkündür. Bununla birlikte Ekşi Sözlük, doğru olarak kabul edilen birçok dogmanın eleştirilmesini mümkün kılarak, kendine ait bir kültür meydana getirmiştir (Gürel ve Yakın: 2007: 203-204). Bütün bu sebeplerde ötürü Ekşi Sözlük' ün, kendi içinde bir

kamuoyu yarattığını ve ülkemizin önemli sorunlarından biri olan kadına şiddet konusu ile ilgili bu platformu kullanan yazarlar tarafından yazılmış entryler üzerinden, yazarların konuyla ilgili algısını okuyabilmek adına önemli veriler içerdiğini düşünmek mümkündür.

Katılımcı sözlüklerin giderek daha fazla kullanılması, kullanıcı ve okuyucu sayılarının artması, bu sözlüklerin akademik çalışmalar için de birer malzeme olarak kullanılmalarına sebep olmaktadır. Özellikle son yirmi sene içerisinde bu konuda yapılan akademik çalışmalarda artış söz konusudur. Katılımcı sözlükler ile ilgili çalışmalar çoğunlukla söylem analizi ve içerik analizi ile yapılmaktadır (Duman ve Özdoğru, 2018, s. 84).

Bu çalışmada da, Ekşi Sözlükte yer alan "Kadına Şiddeti Önlemede Çözüm Yolu" başlığı altındaki yorumların, Ekşi Sözlük kullanıcılarının bu konudaki algılarını yansıtabileceği fikrinden yola çıkılarak bir analiz yapılmıştır. Bu amaçla çalışmanın ana problemi; "Ekşi Sözlük kullanıcılarının, kadına şiddeti engelleme konusunda çözüm yolu olarak sundukları öneriler nelerdir?" sorusudur. Araştırma kapsamında belirlenen alt problemler ise şunlardır: "Hangi öneri en sık şekilde açığa çıkmıştır?", "Kadına Şiddeti Engellenen Çözüm Yolu" başlığı altındaki yorumlar hangi temalara göre dağılım göstermektedir?" "Kadına şiddeti engellenen çözüm yolu" başlığı altındaki yorumlarda hangi alt temalar bulunmaktadır?".

Çalışmanın ilk bölümünde şiddet ve kadına şiddet konusu ele alınmış, ikinci bölümde çalışmanın amacı, yöntemi ve veri toplama tekniklerine yer verilmiştir.

Araştırmanın üçüncü bölümünde ise, çalışma bulguları yorumlanarak değerlendirilmiştir. Son bölüm, sonuç kısmından oluşmaktadır.

2. ŞİDDETİN TANIMI VE KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Şiddet, bireyin kendisine, kendisi dışında birine veya birilerine bilinçli bir şekilde zarar verecek şekilde güç uygulaması, tehdit etmesi, fiziksel ya da psikolojik olarak hasar vermesi olarak tanımlanmaktadır (World Health Organization, 2021). Şiddetin bu tanımıyla birlikte, daha geniş kapsamlı tanımları da bulunmaktadır. Şiddet, bireyin fiziksel veya psikolojik olarak zarar görmesinin yanı sıra, acı çekmesi ya da acı çekmesi olası olan davranışlara maruz kalması, özgürlüğünün kısıtlanması veya engellenmesini içeren çok çeşitli davranışları da kapsamaktadır (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2021). Şiddet aynı zamanda, sadece şiddete uğrayan kişinin bedenen hedef alınması anlamına gelmemektedir. Şiddete uğrayan kişi, sahip olduğu mala, mülke karşı da kasıtlı olarak zarar verici davranışlarla karşılaşabilmektedir. Zaten şiddet davranışında bulunan kişi için, kendi çıkarları ve istekleri önemlidir. Bu sebeple de yol açtığı hasar ekonomik, psikolojik, fiziksel vb. açılardan çok çeşitli olabilmektedir (Suğur, 2012).

Şiddetin yol açtığı hasarın çok çeşitli olabilmesi, birçok farklı şiddet türünün bulunmasından kaynaklanmaktadır. Örneğin ilk akla gelen fiziksel şiddette, dövme, yaralama gibi karşıdaki kişiyi ezici hareketlerle, kişi üzerinde çoğu zaman bir hâkimiyet kurma çabası bulunmaktadır. Erkek bireylerin fiziksel olarak genellikle kadınlara göre daha güçlü olmaları kadınların

mağduriyetlerinin oluşmasına yol açmaktadır. Ekonomik şiddette ise, şiddeti uygulayan kişi çoğunlukla kendi çıkarları doğrultusunda, karşıdaki kişinin zorla parasını almakta, zorla çalıştırmakta ya da ekonomik açıdan karşıdaki kişiyi sınırlandırmaktadır. Öte yandan kadınların çoğunlukla karşılaştığı bir diğer şiddet türü psikolojiktir (Suğur, 2012). Psikolojik şiddet gören kişi, hakarete maruz kalmakta, aşağılanmakta, gururu ve onuru yok sayılmaktadır. Aslında, fiziksel, ekonomik, cinsel açılardan şiddet gören kişiler de psikolojik hasar oluştuğunu da söylemek yanlış olmayacaktır. Çünkü şiddete uğrayan bireylerin, rızaları dışında maruz kaldıkları bu zarar verici ve yıkıcı davranışlar, onların mutsuz, umutsuz birer ruh haline sahip olmalarına yol açabilmektedir. Zaten şiddet bu şekilde ayrıştırılmasına rağmen, kadınların genellikle birden fazla defa ve birden fazla şiddet türüyle karşılaştıkları ifade edilmektedir (Page ve İnce, 2008).

Türkiye’de 20 Mart 2012 tarihinde yayımlanan Resmî Gazete’ de, “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun” olan 6284. Numaralı Kanun metninin İkinci Bölüm ç bendinde, kadına şiddet kavramı şu şekilde ifade edilmiştir: “Kadına şiddet kavramı, kadınların kadın oldukları için maruz kaldıkları ve cinsiyet temelli bir ayırım barındıran dolayısıyla insan hakları ihlaline yol açan tüm davranışları kapsamaktadır” (Resmî Gazete, 20 Mart 2012). Kadına şiddet, erkek hâkim bir düzenin oluşmasına, kadınların ikinci planda kalmalarına, adil olmayan güç dengelerine yol açmaktadır. Aynı zamanda adil olmayan böyle bir düzenin

devamlılığı da kadınların bu anlamda bastırılmaları ile sağlanmaktadır.

2.1. Literatürde Kadına Yönelik Şiddet ile İlgili Çalışmalar

Sosyal bilimler literatüründe bulunan, kadına yönelik şiddet konusuyla ilgili olan çalışmalardan, kadın sığınma evinde kalan kadınlarla yapılan görüşmeler ve kadınların şiddet karşısında ne gibi baş etme stratejileri geliştirdiklerini araştıran çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalardan bazıları şunlardır:

Erdoğan, Aktaş ve Bayram (2009), “Sığınma Evinde Yaşayan Bir Grup Kadının Şiddet Deneyimleri ve Baş etme Yaklaşımları” isimli çalışmalarında, sığınma evinde yaşayan ve şiddet görmüş 15 kadınla yapmış oldukları görüşmelere yer vermişlerdir. Bu çalışmada kadınların şiddetle baş etme konusunda neler yaptıkları, hangi yolları seçtikleri araştırılmıştır. Çalışmanın sonunda ise kadınların genellikle, susma, uzaklaşma, sabretme vb. davranışlarda buldukları tespit edilmiştir.

Yıldız, Bal ve Binbir (2015), “Kadına Şiddetin Adı: Mor Halkalar” isimli çalışmalarında, kadınların şiddetle baş etme yollarını araştırmışlardır. Bu amaçla, İzmir’de 5 kadınla odak grup görüşmesi yaptıkları çalışmalarının sonunda, kadınların şiddetle mücadele konusunda, cezaların yetersiz olduğunu düşündükleri, şiddet uygulayan kişilere eğitim verilmesi gerekliliğinden bahsettiklerine değinmişlerdir.

Seçgin ve Tatan (2017), “Bir İnsan Hakları İhlali Olarak Kadına Şiddet Olgusu: Kadın Sığınma Evinde Yaşayan Bir Grup Kadının Şiddet Deneyimleri” isimli çalışmalarında,

kadın sığınma evinde kalan 8 kadınla görüşme yapmışlardır. Çalışma kapsamında kadınların şiddet deneyimleri ve bu durumla nasıl baş ettiklerini araştırmışlardır. Çalışmanın sonunda ise kadınların, şiddet ancak dayanılmaz boyutlara geldiği zaman gerekli kurumlara şikâyetlerde bulduklarını tespit etmişlerdir.

Altıparmak (2019), “Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetin Boyutları: Ankara Örneği” isimli çalışmasında, şiddete uğrayan 63 kadınla görüşme yapmıştır. Çalışmanın sonunda şiddete uğrayan kadınların, şiddet karşısında sessiz kaldıkları, bu duruma neden olarak ise çocuklarını gösterdiklerini tespit etmişlerdir.

Kadına yönelik şiddet konusunu, haber metinleri üzerinden analiz eden çalışmalar da bulunmaktadır. Bu çalışmalardan birkaçı ise şunlardır:

Karabulut, Kahraman, Gezgin Yazıcı ve Özgür’ün (2020), “Günlük Gazete Haberlerinde Kadına Yönelik Şiddet” isimli çalışmalarında, çalışma kapsamında belirlenmiş olan 5 aylık süre zarfında Hürriyet Gazetesi’nde kadına şiddet ile ilgili yayımlanmış olan haberler incelenmiştir. Çalışmanın sonunda, haber metinlerinde, kadınların büyük kısmının şiddet sonrasında tedavi edilerek iyileştikleri şeklinde ifadelerin yer aldığı bulgusuna ulaşmışlardır.

Aslan ve Kırışkan (2022), “Türkiye’de Kadın Cinayeti Haberlerinin İçerik Analizi (2008- 2021)” isimli çalışmalarında, kadın cinayetleri üzerine odaklanmışlardır. 2008-2021 seneleri arasında gerçekleşmiş olan 4508 kadın cinayet haberinin içerik analizini yapmışlardır. Çalışmalarında kadın cinayeti

haberlerinin, medyaya nasıl yansıdığı sorusuna cevap aramışlardır.

Silsüpür ve Karadere (2022), “Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Yazılı Basında Sunumu: Gazete İçerikleri Üzerinden Karşılaştırmalı İnceleme” isimli çalışmalarında, bir aylık bir süre zarfında çalışma kapsamında belirlemiş oldukları 5 farklı gazetede yayımlanmış olan kadına şiddet haberlerini incelemişlerdir. Çalışma sonunda, haberlerde en çok cinayetle sonuçlanan veya fiziksel şiddetin olduğu içeriklere yer verildiği sonucuna ulaşmışlardır.

Sosyal bilimler literatürü incelendiğinde, belirli bazı içerikler üzerinden kadına şiddet temasının analiz edildiği çalışmaların da yapılmış olduğu gözlenmiştir. Bu çalışmalardan bazıları ise şu şekildedir:

Kalaycı Kırlioğlu, Akarçay ve Kırlioğlu (2016) yılında “Atasözleri ve Deyimlerde Kadına Yönelik Şiddetin İzleri: Niteliksel Bir Çalışma” isimli araştırmalarında, toplam 74 atasözü ve deyimini nitel araştırma yöntemi ile inceleyerek, belirli temalar altında gruplandırmışlardır. Çalışmanın sonunda, atasözleri ve deyimlerde kadınlar için olumsuz sayılabilecek ifadelerin yer aldığı, kadınların “verilebilen” “alınabilen” olarak görüldükleri sonucuna varmışlardır.

Çalışkan (2019), “İstanbul’da “Kadına Şiddet” ve “Kadın Cinayeti” Vakalarına Yönelik Nicel- Nitel Bir İnceleme” isimli çalışmada, polis verilerinden yararlanmıştır. 2017- 2018 verilerinden yararlanılan çalışmada, kadına şiddet konusunda sadece polisin alacağı tedbirlerin yetersiz kalacağı, tedbir konusunda bütün

kurumların birlikte hareket etmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.

Yıldız (2021), “Kadına Şiddet Teması Üzerinden ‘Halam Geldi’ Filminin İçerik Analizi” isimli çalışmada, Halam Geldi isimli filmde, küçük yaşta evlendirilen, şiddete maruz kalan kadın kahramanların yaşadıkları olayların analizini yapmıştır.

Buraya kadar verilmiş örnek çalışmalar ışığında, sosyal bilimler literatüründe yer alan kadına yönelik şiddet ile ilgili çalışmalar incelendiği zaman; haber metinleri üzerinden kadına şiddetle ilgili içerikleri inceleyen çalışmaların (Karabulut, Kahraman, Gezgin Yazıcı ve Özgür 2020; Aslan ve Kırışkan 2022; Silsüpür ve Karadere 2022), belirli bazı içerikler üzerinden kadına şiddet temasının analiz edildiği çalışmaların (Kalaycı Kırlioğlu, Akarçay ve Kırlioğlu 2016; Çalışkan 2019; Yıldız 2021) yapılmış olduğu gözlenmiştir. Kadın sığınma evlerinde kalan kadınlarla ilgili çalışmalarda ise, kadınların şiddetle baş etme konusundaki tutum ve davranışlarının üzerinde durulmuş çalışmalar yapılmış olduğu gözlenmiştir (Erdoğan, Aktaş ve Onat Bayram 2009; Yıldız, Bal ve Binbir 2015; Seçgin ve Tatan 2017; Altıparmak 2019). Fakat kadına şiddet konusunda çözüm önerilerinin toplumun farklı coğrafik kesimlerinden, farklı statülerden, yaşlardan, mesleklerden oluşan insanların yazarlık yaptığı Ekşi Sözlükteki entryler üzerinden inceleyen bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu noktada bu çalışmanın özgünlüğü, literatürdeki çalışmalardan farklılaşan yönü ortaya çıkmaktadır. Bu çalışma, kadına şiddet konusunda doğrudan çözüm önerileri üzerine yoğunlaştığı ve önerilerin analizini yaptığı için diğer çalışmalardan farklılaşmakta ve literatürdeki bir boşluğu

doldurmaktadır. Aynı zamanda bu çözüm önerileri katılımcı bir sözlük olan Ekşi Sözlük üzerinden, yani kullanıcıların anonim bir şekilde düşüncelerini özgürce ifade edebildikleri bir platform üzerinden değerlendirildiği için de, bu çalışmanın faydalı olacağı düşünülmektedir.

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

3.1. Amaç ve Yöntem

Bu araştırmanın amacı, kadına şiddete çözüm olabilecek önerileri Ekşi Sözlük yazarlarının konuyla ilgili görüşleri üzerinden okumaktır. Böylece, Ekşi Sözlük kullanıcılarının kadına şiddeti önlemeye dair sunmuş oldukları çözüm önerilerinin analizinin yapılması ve Ekşi Sözlük kullanıcılarının kadına şiddet konusuyla ilgili sahip oldukları algıya dair bir fikre ulaşmak amaçlanmaktadır. Kamusal bir alan olarak yorumlanan Ekşi Sözlükteki konuyla ilgili yorumların değerlendirilmesi, belli bir sistemle analiz edilip yorumlanması amacıyla, çalışmanın bir kısmında nicel yöntem, diğer kısmında nitel yöntem olmak üzere karma yöntem kullanılmıştır.

Karma yöntem, nicel ve nitel verilerin bir arada kullanıldığı bir araştırma türüdür. Bu araştırma yöntemi, sadece nitel verilerden ya da sadece nicel verilerden elde edilebilecek olan anlayıştan, daha fazlasını sağlayabileceği önermesini barındırmaktadır (Creswell & Creswell 2021, s. 4). Tek bir çalışma içerisinde, hem nitel hem nicel yöntemin tercih edilmesindeki amaç, her iki yöntemin avantajlarından faydalanarak, ele alınan araştırma konusuna daha detaylı ve kapsamlı bir şekilde bakabilmeye olanak sağlamasıdır (Mills ve Gay, 2016).

Karma yönteme uygun bir araştırma yapılırken, bu yöntemin aslında nitel ve nicel desenlerin birleşimi ve bütünleşmesi olduğunu bilmek kadar, nitel ve nicel yöntemin bütünleştirilmesinin ve birleştirilmesinin çalışmanın hangi aşamasında yapılacağına karar vermek de önemlidir. Bu iki desenin nasıl bir arada kullanılıp, bir bütün haline getirildiğini bilmek, araştırmanın sağlıklı yürütülmesi için önemlidir. Bu anlamda birleştirme, yani araştırmanın “karma” hale getirilmesi, yaklaşımlar, yöntemler, teknikler veya analizler boyutunda yapılabilmektedir (Alkan vd., 2019). Bu aşamada ise nitel ve nicel öğelerin karma yöntem desenindeki ilişkilerini bilmek gerekmektedir. Yani, karma yöntem deseninde, nitel ve nicel öğeler arasında ilişki kurulurken, bu öğelerin zamanlaması, önceliği, birleştirilmesi faktörleri dikkate alınmalıdır (Creswell, 2021).

Zamanlama, nitel ve nicel öğelerden birinin diğerine ne zaman uygulandığı ile ilgilidir. Eş zamanlı ve sıralı zamanlı olmak üzere iki çeşidi bulunmaktadır. Sıralı zamanlama deseninde, nicel veriler ve nitel veriler birbirini takip edecek şekilde toplanır ardından analiz edilir (Creswell, 2021). Eş zamanlı desende ise, veriler aynı süreç içerisinde toplanarak analiz edilmektedir. Bu çalışmada da, eş zamanlı desen kullanılmış, nitel ve nicel veriler aynı süreç içerisinde toplanmıştır. Öncelik faktöründe ise, nitel ve nicel verilerden hangisinin, araştırmanın amacına ulaşmada daha çok önemini olduğu belirlenmektedir. Öncelik faktörü, eşit öncelik ve eşit olmayan öncelik olarak ikiye ayrılmaktadır. Eşit öncelikte, nitel ve nicel veriler araştırmayı amacına ulaştırmada eşit

öneme sahipken, eşit olmayan öncelikte, nicel ya da nitel verilerden biri daha ön plana çıkmaktadır (Alkan vd., 2019). Bu çalışmada da, eşit olmayan öncelik sırası bulunmakta, nicel veriler nitel verilere temel oluşturması için kullanılmaktadır.

3.1.1. Nicel Analiz

Nicel içerik analizi, genellikle yazılı metinler analiz edilirken kullanılmaktadır. Nicel içerik analizi uygulamanın belli sebepleri bulunmaktadır. Bu sebepler güvenilirliği ve tarafsızlığı arttırmaktır. Nicel içerik analizi aynı zamanda, nitel verilerin sayısallaştırılarak kategorileştirilmesini ve bunlar arasında yorumlamalar yapılabilmesine imkân sağladığı için de tercih edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2000, s. 162).

Bu çalışmada da kategorileri netleştirebilmek adına nicel içerik analizinden yararlanılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda, araştırma sorularına cevap olabilecek kategorilere uygun bir şekilde veriler SPSS programına girilmiştir. Böylece, nitel analize temel oluşturması için nicel bir analiz yapılmış, veriler için yüzde (%) değerleri bulunmuştur. Çalışmanın nicel analiz kısmında cevap aranan öncelikli soru, “Ekşi Sözlük kullanıcılarının, ‘Kadına Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu’ başlığı altında sundukları önerilerden hangi öneri en sık şekilde açığa çıkmaktadır?” sorusu olarak belirlenmiştir.

Güvenirlik ve geçerlilik bakımından, içerik analizi tekniğine bağlı kalarak bir kodlama cetveli hazırlanmıştır. Kodlama üç kişi tarafından yapılmıştır. Araştırma sorusuna cevap bulabilmek için yapılan analizde,

öncelikle “Kadına Yönelik Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu” başlığı altındaki entryler incelenmiştir. İncelemenin ardından, elde edilen verilerle kategoriler ve alt kategoriler oluşturulmuştur. Araştırmanın problemine yanıt olacak bu kategorilerden meydana getirilen kodlama kılavuzuna uyacak şekilde bir kodlama cetveli hazırlanmış ve içerik analizi ile veriler çözümlenmiştir. Bu aşamanın sonrasında veriler düzenlenerek sayısallaştırılmış ve tablolaştırılmıştır. Ardından ise bu tablolar yorumlanmıştır. Bu noktada araştırmanın güvenilirliği ve geçerliliği için, kodlamayı gerçekleştiren üç araştırmacının elde ettiği veriler karşılaştırılarak, kodlayıcılar arasındaki uyum yüzdesi bulunmuştur. Kodlayıcılar arasındaki uyum yüzdesi %90 olarak hesaplanmıştır. Bu oranın %75 üzerinde olması, çalışmanın güvenilirliği açısından istenilen orandır (Şencan, 2005).

3.1.2. Nitel Analiz

Nitel içerik analizi ise, metinlerde ya da resimlerde yer alan bazı kavram ve deyişlerin belirlenmesi, daha sonra belirli bir sistem ile kategorilere ayrılması ve analiz edilmesidir (Demirci ve Köseli 2014, s. 361). Bu çalışmada da öne çıkan dört ana kategori ve on alt kategorinin neler olduğu anlaşıldıktan sonra, her entry yorumlanarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular, kategoriler altında derlenmiştir. Bu kategorilerin altında ise ilgili entrylerden yapılan doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

Bu çalışmada Ekşi Sözlük yazarlarının kadına şiddet konusunda çözüm yolu olarak neleri önerdiklerini belirlemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi

yazılı verilerin veya elektronik materyallerin incelenmesi, analiz edilmesi süreçlerini kapsamaktadır (Bowen, 2009). Bununla birlikte doküman analizi, araştırmanın konusu ile ilgili çeşitli yazıların, belgelerin vb. analiz edilmesi olarak da tanımlanabilmektedir Seyidoğlu, 2016). Bu araştırmanın verilerine Ekşi Sözlük sosyal paylaşım sitesinin <https://eksisozluk.com/> internet adresinden erişilmiştir.

Nicel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik sayısal verilerle kanıtlanabilirken, nitel araştırmalar için bu durum söz konusu değildir. Bu sebeple nicel araştırmalarda kullanılan geçerlik- güvenilirlik kavramlarının yerine, nitel araştırmalarda, açıklık, objektiflik, inanılabilirlik gibi kavramlardan bahsedilmektedir. Nitel araştırmalarda, araştırmanın geçerliğinin sağlanması, araştırılan olgunun mümkün olduğunca tarafsız şekilde ele alınması anlamına gelmektedir. Nitel araştırmada iç geçerliğin sağlanması için ise, hem araştırma sürecinin hem de araştırma sonuçlarının açık, tutarlı ve başka araştırmacılar tarafından da kontrol edilebilir olması gerekmektedir (Lincoln & Guba, 1985). Bu araştırmanın nitel analiz kısmında geçerliğinin sağlanabilmesi için doğrudan alıntılardan yararlanılırken, bu alıntılarının doğrudan ve tarafsız şekilde aktarıldığının başka araştırmacılar tarafından da teyit edilebilmesini sağlayabilmek amacıyla entry numaralarına da yer verilmiştir. Bununla birlikte, araştırmanın tüm basamakları açık ve şeffaf bir biçimde aktarılmıştır. Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlikten çok inandırıcılığın (trustworthiness) olması gerekliliğinden yola çıkılarak (Guba & Lincoln, 1985), ne tür entrylerin hangi kategoriler

altında değerlendirildiği 4.1.2. başlığı altında örneklendirilerek açıklanmıştır.

Çalışmanın nitel analiz kısmında cevabı aranan öncelikli soru ise, “Ekşi Sözlük kullanıcılarının, kadına şiddeti engelleme konusunda çözüm yolu olarak sundukları öneriler nelerdir?” sorusudur.

3.2. Veri Toplama Teknikleri

Araştırmanın evrenini Ekşi Sözlükte yer alan “Kadına Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu” başlığı altındaki 317 entry oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme seçilirken, doyma (tam sayım) örnekleme seçim tekniği kullanılmıştır. Bu teknik, evrendeki tüm verilerin aynı derecede önemli olduğu araştırmalar için kullanışlıdır. Tam sayım örnekleme seçim tekniğinde evredeki bütün birimlerin incelenmesi hedeflenir (Şavran, 2012, s. 146). Bu çalışmada da, evrenin tamamına ulaşılma hedefiyle tüm entryler teker teker ve defalarca okunduktan sonra, konuyla ilgisi olmayan veya bir çözüm yolu sunmayan toplam 56 entry araştırma dışı bırakılmış, geriye kalan 317 entry araştırma kapsamında değerlendirilmiştir. Bu çalışmada yapıldığı gibi, Ekşi Sözlüğü içindeki entrylerle birlikte örnekleme olarak kullanan birçok akademik çalışma bulunmaktadır (Turgut ve Arslantürk, 2014; Kaya, 2020; Ülken ve Yüce, 2020; Taşkın, 2021; Coşar, 2022).

Ekşi Sözlüğe ait istatistikler verilere 2013 senesinden beri ulaşılamamaktadır. Fakat 2020 senesinde sözlüğün 20. senesine özel olarak açıklanan veriler mevcuttur. Bu verilere göre, sözlüğün aktif yazar sayısı 115.852, toplam entry sayısı 36.133.532, toplam konu sayısı ise 5.947.459 dur

(iyinet.com/forum; akt. Cerrah ve Baran, 2020).

Araştırmanın sınırlılığı ise, Ekşi Sözlükte “Kadına Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu” başlığında 30.07.2020- 27.08.2022 tarihleri arasında girilmiş olan toplam 373 adet entrydir. “Entry”, Ekşi Sözlükte herhangi bir başlık altında yazılan yorumlara verilen

isimdir (Taşdemir ve Çevik, 2013, s. 29). Araştırma verileri, Ağustos- Aralık 2022 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler analiz edilirken de zaman zaman veri erişim sayfalarına yeniden ulaşılmıştır. Tematik ve sistematik analiz yapıldıktan sonra entryler dört ana kategori ve on alt kategori altında toplanmıştır. Bu kategoriler tablo 1 de gösterilmiştir.

Tablo 1: Entryler İçin Belirlenmiş Olan Ana Kategoriler ve Alt Kategoriler

Şiddet Gerçekleşmeden Öncesi İçin Çözüm Önerileri	Şiddet Gerçekleştikten Sonrası İçin Çözüm Önerileri	Genel Çözüm Önerileri	Çözümün Olmadığını Savunan İçerikler
Çözüm Yetiştirilme Tarzında	Çözüm Ağır Cezalarda/Yasalarda	Çözüm Şiddeti Ayırtmamakta Çözüm Toplumsal Duyarlılıkta	Bu tema altında alt kategori bulunmamaktadır.
Çözüm Eğitimde	Çözüm Yine Şiddet Uygulamakta	Çözüm Medyada Meşrulaştırmamakta Çözüm Kadında	

Araştırma kapsamında, nitel çözümlmeye temel oluşturması ve kullanılan kategorilerin oranlarını değerlendirebilmek amacıyla, öncelikle veriler SPSS programına girilerek, yüzdellikleri hesaplanmıştır. Buradan elde edilen tablolar yorumlanarak, nitel içerik analizi bölümüne geçilmiştir. Nitel içerik analizi bölümünde, araştırma kapsamında belirlenmiş olan kategoriler altında öne çıkan örnek entrylere yer verilirken, ilgili entryden

yapılan doğrudan alıntılar,² entry numaraları ile birlikte verilmiştir.³

Araştırmanın nicel bulgular bölümünde, araştırmaya dâhil edilen entrylerin bazılarında birden çok öneri bir arada sunulduğu için, böyle durumlarda bir entry birden fazla kategori altında değerlendirilmiştir.

4. Bulgular

Araştırma kapsamında elde edilen bulgular, nicel bulgular ve nitel bulgular

² Araştırmanın bulgular bölümünde yer verilen “doğrudan alıntılar” -Ekşi Sözlükte yer alan halleriyle- hiçbir değişiklik yapılmadan tırnak içerisinde aktarılmıştır. Bu metinlerde bulunan yazım yanlışları, entry yazarlarına aittir.

³ Doğrudan yapılan alıntılara, <https://eksisozluk.com/kadina-siddeti-engellemenin-cozum-yolu--6617112> adresinde bulunan arama bölümüne entry numaraları kopyalanarak ulaşabilmek mümkündür.

olmak üzere iki temel başlık altında verilmiştir. Öncelikle nicel bulgulara yer verilmesinin sebebi, nitel bulgulara temel sağlayabileceği düşüncesidir.

4.1. Nicel Bulgular

Araştırma kapsamında elde edilen nicel bulgular analiz edilirken, çalışmanın ana kategorileri ve alt kategorileri başlıkları altında, sayısal veriler tablolaştırılarak verilmiş, ardından da bu tablolar yorumlanmıştır.

Tablo 2: Entrylerin Ana Kategorilere Göre Yüzdeler Dağılımı

Entry Hangi Kategoriyeye Girmekte	Responses	
	N	Percent
Şiddet Gerçekleşmeden Önce Çözülebilir	148	46,7%
Şiddet Gerçekleştikten Sonra Çözülebilir	83	26,2%
Genel Çözüm Önerileri	81	25,6%
Çözümün Olmadığını Savunan Entryler	5	1,6%
Total	317	100,0%

Tablo 2’de de görüldüğü gibi, ana kategorilerden en çok entryye sahip olanı %46,7 oranıyla “Şiddet Gerçekleşmeden Önce Çözülebilir” kategorisidir. Ardından, %26,2 oranıyla “Şiddet Gerçekleştikten Sonra Çözülebilir” kategorisinde değerlendirilen öneriler gelmektedir. Genel çözüm önerilerinin tüm önerilere oranı %25,6 iken, “Çözümün Olmadığını Savunan Entrylerin” tüm entrylere oranı ise %1,6’dır.

4.1.2. Entrynin Hangi Alt Kategoriyeye Girdiğine Dair Bulgular

Veriler analiz edilirken, kadına şiddeti önlemede çözüm yolu sunan entrylerin 8 alt

4.1.1. Entrynin Hangi Kategoriyeye Girdiğine Dair Bulgular

Araştırma kapsamında değerlendirilen, kadına şiddeti önlemede çözüm yolu sunan entrylerin veriler analiz edilirken dört ana kategoriyeye ayrıldığı gözlenmiştir. Bu ana kategorilerin ve ana kategorilere göre entrylerin yüzdeler dağılımını veren tablo şu şekildedir:

kategoriyeye ayrıldığı gözlenmiştir. Bu alt kategoriler şu şekildedir:

Çözümün Yetiştirilme Tarzında Olacağını Savunan Entryler: İncelenen entryde, kadına yönelik şiddeti önleme konusunda, çözümün insanların yetiştirilme tarzlarında olacağını savunan ifadeler varsa, entry bu kategoride değerlendirilmiştir. Örneğin: “İyi bir anne baba olmak, iyi bir aile olmak. Çocuklarına; insana zarar vermemeye ilke olarak kabul ettirmek ve bunu bir ahlak yasası olarak benimsetmek. ...” (#120419961).

Çözümün Eğitimde Olacağını Savunan Entryler: İncelenen entry, kadına şiddeti önleme konusunda çözüm yolu olarak eğitimi gösteriyorsa, entry bu kategori altında değerlendirilmiştir. Örneğin: “Eğitimidir.

Sadece cahil insan şiddetin çözüm olduğunu düşünür. Birşeyi değiştirmek istiyorsanız onu yapan kesimin kafa yapısını düzeltmeniz gerekmektedir.” (#120419842).

Çözümün Ağır Cezalarda/ Yasalarda Olacağını Savunan Entryler: Araştırma kapsamında incelenen entryde, şiddeti önleyebilmek için ağır cezaların uygulanması gerektiğinden veya, şiddet eyleminde bulunan kişiler için ağır yasaların olması gerektiğinden bahsediliyorsa, entry bu kategori altında değerlendirilmiştir. Örneğin: “Yurtdışındaki gibi zorunlu kamu hizmeti. Hani şu turuncu tulumları giyip şehirde yapılması gereken zorunlu bakımları yenilemeleri. ...” (#120419827).

Çözümün Yine Şiddette Olduğunu Savunan Entryler: İncelenen entryde, şiddeti engelleyebilmek için çözüm yolunun, şiddeti uygulayan kişiye şiddet uygulamak olduğu ifade ediliyorsa, entry bu kategori altında değerlendirilmiştir. Örneğin: “Hammurabi kafası en güzeli ve en kolayı dişe diş kana kan.” (#120420812).

Çözümün Şiddeti Ayırıştırmamakta Olduğunu Savunan Entryler: Araştırma kapsamında incelenen entry, kadına yönelik şiddeti engelleyebilmek için, öncelikle şiddeti “kadına yönelik şiddet” veya “erkeğe yönelik şiddet” şeklinde ayırıştırmamakta olduğundan bahsediliyorsa, entry bu kategori altında değerlendirilmiştir. Örneğin: “Kadına şiddet lafını ortadan kaldırmak. Ortadaki sorun ‘şiddet’ sorunudur. Kadın ve erkeğin eşit olduğu toplumlarda şiddet- kadına şiddet ayrımı yapılmaz. ...” (#120421714).

Çözümün Toplumsal Duyarlılıkta Olduğunu Savunan Entryler: İncelenen

entryde, kadına yönelik şiddeti engelleyebilmek için, toplumsal duyarlılık gösterilmesi, şiddet uygulayan kişilere hep beraber bir tavır sergilenmesi gerektiğinden ve bunun bir çözüm yolu sunabileceğinden bahsediliyorsa, entry bu kategori altında değerlendirilmiştir. Örneğin: “Şiddeti uygulayan korkmuyor, çekinmiyor. Bunları dışlamamız, linçlememiz gerekiyor. Toplumdan soyutlayacaksınız. Bu işe başka türlü çözülmez. ...” (#120427474).

Çözümün Şiddeti Medyada Meşrulaştırmamak Olduğunu Savunan Entryler: Araştırma kapsamında analiz edilen entryde, kadına karşı şiddeti önlemek için, medyada sunulan içeriklerde şiddetin meşrulaştırılmaması gerektiğinden bahsediliyorsa, ilgili entry bu kategori altında değerlendirilmiştir. Örneğin: “Şiddeti meşrulaştırmamak... Şiddetin bireye hiçbir katkısı olmadığını öğretebilmek. ...” (#120430960).

Çözümün Kadında Olduğunu Savunan Entryler: İncelenen entryde, kadınlara şiddet uygulanmasını engelleyebilmek için, çözümün yine kadınların kendilerinde, tepki göstermelerinde, karşı çıkmalarında, iyi eğitim almalarında, evlenmek ya da sevgili olmak için doğru kişiyi seçmelerinde olduğundan vs. bahsediliyorsa, entry bu kategori altında değerlendirilmiştir. Örneğin: “ Çözümü biz erkeklerde değil, kadınlarda bulunuyor. Tv programlarına bile bakıyorum kadın sorunları konuşulduğunda 5 erkek 1 kadın var. ...” (#120429802).

Bu alt kategorilere göre entrylerin dağılımı tablo 3 te verilmiştir.

Tablo 3: Entrynin Hangi Alt Kategoriyeye Girdiği

Alt Kategoriler	Responses	
	N	Percent
Çözüm Yetiştirilme Şeklinde	64	15,9%
Çözüm Eğitimde	110	27,4%
Çözüm Ağır Ceza/Yasalarda	116	28,9%
Çözüm Yine Şiddette	19	4,7%
Çözüm Şiddeti Ayrıştırmamakta	37	9,2%
Çözüm Toplumsal Duyarlılıkta	18	4,5%
Çözüm Medyada Meşrulaştırmamakta	15	3,7%
Çözüm Kadında	23	5,7%
Total	402	100,0%

Araştırma kapsamında değerlendirilen kadına şiddeti önlemede çözüm yolu sunan entrylerin en büyük kısmı %28,9 oranıyla, “Çözümün Ağır Cezalarda/Yasalarda” olacağını ifade eden yorumlardır. Çözümün eğitimde olduğunu söyleyen entryler %27,4 oranıyla ikinci sırada gelmekte, ardından %15,9 oranıyla “Çözümün Yetiştirilme Şeklinde” olduğunu söyleyen entryler gelmektedir. Çözümün şiddeti kadın-erkek diye cinsiyet temelli ayrıştırmamakta olduğunu söyleyen entrylerin tüm entrylere oranı %9,2 iken, çözümün kadınlarda olacağını ifade eden entryler ise %5,7 oranındadır. Çözümün medyada şiddeti meşrulaştırmamak olduğunu belirten entrylerin ise en az oranla (%3,7), önerilmekte olduğu tespit edilmiştir.

4.2. Nitel Bulgular

Nitel analize dayanak oluşturma amacıyla gerçekleştirilen nicel veri analizi yapılırken,

Ekşi Sözlükte “Kadına Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu” başlığı altında bulunan entrylerin, kendi içerisinde bazı ana kategori ve alt kategorilere ayrıldığı anlaşıldıktan sonra, bu kategoriler nitel analiz kısmında da kullanılarak, doğrudan alıntılarla değerlendirilmiştir.

4.2.1. Şiddet Davranışı Gerçekleşmeden Öncesi İçin Çözüm Önerileri

Kadına şiddeti engelleme konusunda sunulan çözüm yollarından bazıları, şiddetin gerçekleşikten sonra değil, eylem gerçekleşmeden önce, şiddetin meydana gelmesine yol açabilecek, şiddete zemin oluşturabilecek unsurların tespit edilip, bu anlamda tedbir alınması gerektiğini önermektedir. Bu öneriler kendi içinde, “Çözümün yetiştirilme tarzında olacağını savunan içerikler” ve “Çözümün eğitimde olacağını savunan içerikler” olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

4.2.1.1. Çözümün Yetiştirilme Tarzında Olacağını Savunan İçerikler

Şiddet öğrenilen bir davranıştır ve nesilden nesile aktarılmaktadır (Sutherland vd., 1992). İnsanların ilk sosyalleştikleri yer olan aile ortamlarında şiddete uğramaları, hayatlarının ilerleyen bölümleri için bu davranışı model alarak öğrenmelerine ve uygulamalarına yol açabilmektedir. Şiddet konusunda model alarak öğrenme ise çoğunlukla erkek çocuklarının babalarını veya yakınlarındaki başka bir erkeği rol model alması ile meydana gelmektedir. Ataerkil yapıdan kaynaklanan bu durum, toplum tarafından da kadına karşı şiddetin içselleştirilmesine yol açmaktadır (Hatipoğlu, 2008, s. 98). Dolayısıyla da çocukların yetiştirilme tarzlarının, yaşamlarının ilerleyen dönemlerinde şiddet davranışında bulunup bulunmamasına etkisi olduğunu söylemek mümkündür.

“Kadına şiddeti engellemenin çözüm yolu” başlığı altında bulunan öneriler içerisinde de çocukları doğru şekilde yetiştirmenin bir çözüm sunacağını savunan entryler yer almaktadır. Mesela, şiddet uygulayan kişilerin bu davranışı çocukluk döneminde öğrendikleri ya da sevgisiz, ilgisiz bir ortamda büyüdükleri ve çocukluk döneminde yaşanan bu negatif durumların ilerleyen zamanlarda şiddet davranışına dönüşme durumundan bahseden bir entry şu şekildedir: “Anne-baba olma ehliyeti. Zira şiddet gösteren hemen hemen her bireyin çocukluğu korkunç anılarla dolu yansımalarını görüyoruz” (#123549368). Herkesin anne baba olmaması gerektiğini, anne-baba olabilmek için bir ehliyet şartı getirilmesi gerektiğini ifade eden bir başka

entry ise şu şekildedir: “Çocuk doğurma ehliyetinin verilmesi. Bu yapılamıyorsa hamilelere özel 9 aylık çocuk yetiştirme terapisi verilmesi gerekir. Şiddet gösteren hastadır ve başka bir hasta tarafından yetiştirilmiştir” (#120461228). Yine başka bir entryde benzer bir öneride bulunmaktadır: “Anne baba olmak için de ehliyet alınmalı.... Aile sağlığı merkezlerinde psikolog ile beraber kolluk kuvvetleri zorunlu terapi yapmalı” (#120427764) denilmektedir.

Anne-baba olma ehliyetinin getirilmesi gerektiğini ifade eden önerilerin yanı sıra, çözümün yine yetiştirilme tarzında olduğunu söyleyen, erken çocukluk döneminin öneminden ve bu dönemde çocuklara verilen değerler eğitiminden bahseden bir başka entry şu şekildedir:

Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklarımızda "vicdan" gizilgücünü uyandırıp geliştirmemiz gerekli. Vicdanı geliştirmenin temeli ise çocuğu sevme yeteneği ile geliştirmek. Salt kadınlara değil genel anlamda şiddet eğilimi olanlara bakın çocukluk döneminde ebeveyn ile sağlıklı bir duygusal bağ kuramamıştır. (#120432490).

Yine başka bir öneride:

Çözüm ne yetişkin kadın bireyde ne de yetişkin erkek bireydedir. Çözüm erken çocukluk dönemindedir. Çocuk kişisi cinsiyet fark etmeksizin ‘eşitlik’ ve ‘etkili iletişim’ konularındaki farkındalığını bu dönemde kazanır. Erkeğin egemen olduğu, her daim başı çektiği toplum algısı bu şekilde kırılır. Çözüm ebeveynde. (#111673255) denilmektedir.

Okuduğu bir kitaptan örnek veren ve çözümün çocukları yetiştirirken gereken ilgi ve sevgiyi göstermekte olduğunu ve çocukların büyütülürken gerekli ilgi ve sevgiyi görememelerinin büyük bir sorun olduğundan ve bu sorunun daha sonra şiddet davranışına dönüştüğünden bahseden bir yazar, bu düşüncesini şu cümlelerle ifade etmektedir:

Bir kitapta okumuştum. 18 yaşında bir çocuk iki kıza tecavüz ederek öldürüyordu. ve zerre pişmanlık hissetmiyordu. Psikiyatrik incelemelerde bu çocuğun bebekken annesi tarafından evde tek bırakıldığı, çocuğun ağlamalarına, ihtiyaçlarına hiçbir şekilde karşılık verilmediği ve çocuğun birçok olay karşısında tepkisiz kalmayı öğrendiği aslında nasıl bir psikopata dönüştüğü yazıyordu. Küçük yaşta yaşatılan travmaların insanların hayatını ne kadar etkilediğini, küçük bir ilginin ve sevginin çocukları ne kadar değiştirebileceğini anlatıyordu. Bugün yine bir kadın öldü. Onunla birlikte bu kadının katilini doğuran anne, o katili büyüten toplum, o katili eğitmeye çalışan öğretmenler, o katile yardımcı olamayan psikologlar da öldü. bütün bu cinayetlerin temel sebebi eğitimsizlik diyordum önceden. Ama belki de bugün bir kadını öldüren sevgisizlikti... Belki de eğitimsizlik ve sevgisizlik bir araya geldiğinde bir katil doğabiliyordu. Belki de kadın cinayetlerini önlemenin tek yolu annelerin ve babaların çocuklarını çok sevmeleridir. O sevgiyi çocuğa hissettirebilmeleridir. Belki de... (#110894813).

Çözümün çocukları doğru yetiştirmekte olacağını ifade eden, asıl sorunun çocuğu yetiştirirken, kız-erkek çocuk ayrımı yapılmasında olduğunu, bu tutumun

değiştirilmesinin bir çözüm getirebileceğini söyleyen entryler de bulunmaktadır. Örneğin:

Erkeği eğiten kadındır, kadını eğiten erkektir. Kendini yutan yılan misali bir olay... Kadın, erkeği eğitirken paşa oğlum, kral oğlum diye eğitmese. Ev işi yapmanın normal bir şey olduğunu ve sadece kadının görevi olmadığını oğluna öğretse. Kız çocuklarına da, korunması gereken bir prenses olmadığını, tek başına da ayakta kalabileceğini, kadın ve erkeğin kas gücü dışında eşit olduğunu öğretse en önemlisi de, anne babalar çocuklarına değerli olduğunu hissettirse her şey daha kolay olur. Genetik olarak aktarılan bazı ruh hastalıkları için bir şey diyemeyeceğim. Bir zahmet ruh hastalarını da anlayın. Bir öyle bir böyle olan, şiddete meyilli, histerik kadın/erkekten uzak durun. (#120436501) denilmektedir.

4.2.1.2. Çözümün Eğitimde Olacağını Savunan İçerikler

Eğitimsizlik, beraberinde getirdiği birçok sorun gibi, maalesef “şiddet” davranışına da sebep olabilmektedir. Özellikle bazı insanlar kendilerini doğru ifade edemedikleri zaman, kelime dağarcıkları yetmediği ve söylemek istediklerini bir türlü söyleyemedikleri zaman, çaresizlik hissi ile birlikte şiddete başvurabilmektedirler. Bu durum “eğitimli” insanların şiddet uygulamadıkları anlamına gelmemekte, “eğitimsizliğin” şiddete yol açan etmenlerden biri olduğu anlamına gelmektedir. Araştırma kapsamında incelenen entrylerde, kadına yönelik şiddeti önlemek için sunulan çözüm yolları arasında eğitim de bulunmaktadır. Örneğin; “Eğitimdir. Sadece cahil insan şiddetin çözüm olduğunu düşünür. Birşeyi değiştirmek

istiyorsanız onu yapan kesimin kafa yapısını düzeltmeniz gerekmektedir” (#120419842). Eğitimin çözüm olacağını savunan bir başka öneride şöyle denilmektedir: “Eğitim, eğitim, eğitim. Toplumsal farkındalık yaratacak kampanyalar. Sosyoekonomik koşulların iyileştirilmesi. Ama en çok eğitim yoksa.” (#127501016).

Kadına yönelik şiddeti önlemede çözüm önerisi olarak “eğitimi” gösteren entrylerin bazılarında, bu eğitimin erkeklere verilmesi veya bu eğitimin kadına verilmesi gibi öneriler de bulunmaktadır. Örneğin bir entryde, “Kadının korunmaya ihtiyacı yoktur, erkeğin eğitime ihtiyacı vardır” (#120434083) denilmektedir. Başka bir entryde ise: “Kadınları eğitmek. Kadın eğitilirse doğru tercih yapar. Kötü erkeklerde ya gay olur ya da gen havuzundan yaşlanıp ölümler silinir. Ayrıca eğitilmiş kadın eğitilmiş erkek yetiştirir toplum düzelir. Kadınları eğitin.” (#120426065) denilmektedir. Aslında bu noktada bir ayrımın yapılmaması, kadın erkek bir arada yaşanan bir toplum içerisinde bulunduğu için, herkesin bu anlamda bilinçlenmesi önemlidir. Çalışkan ve Çevik’te (2018), şiddet davranışının tek mağdurunun kadınlar olmadığını, şiddetin erkek- kadın beraber inşa edildiğini ve bu sorunun eğitim yoluyla çözülebileceğini ifade etmektedirler.

Eğitimin şiddeti çözmek için etkili bir yol olduğu fakat uzun yıllar sonra meyvesini verebileceğinden bahseden entryler de bulunmaktadır. Örneğin:

Ülkede herşeyi bir kenara bırakıp tüm ağırlığı eğitime vermek. Hızlı bir çözüm değil ama en azından kalıcı bir çözüm. Eğitim seviyesi yüksek birey (ruhen sorunlu değilse)

zaten bu oran kendiliğinden azalır. İlaveten ülke ekonomik olarak kalkınır ve gelir seviyesi yükselir. Kişisel kanaatim aile içi şiddetin en temel noktası da evlerdeki ekonomik bunalım.(bkz: eğitim şart). (#120448401) denilmektedir.

Yine benzer bir entryde; “Eğitimden başka bir şey değildir. Bu da insanımızın değişmesiyle mümkün olduğu için nesiller geçmesi gerekir...” (#120430453) denilmektedir. Eğitimin çözüm olması için, uzun senelerin geçmesi gerektiğini ifade eden bir başka entry ise şu şekildedir: “Ne adalet ne idam ne de farkındalıktır sadece eğitimle çözülebilecek ve yıllar alacak büyük bir sorundur” (#120455526). Ekşi Sözlük yazarlarından biri ise, konuya farklı bir yaklaşımla bakmakta, eğer şiddet olaylarının yaygınlaştığı zamanlardan beri, bu konuda eğitime ağırlık verilseydi, şimdiye kadar meyvelerinin toplanacağına dikkat çekmektedir:

Yaklaşık 15 yıldır sosyal medya sayesinde kadına şiddet olayları daha çok duyuluyor. 7 yaşında okula başlayan ve bu konuda ders görmüş bir öğrenci şu an en az 22 yaşında olacaktı ve evlenmiş ya da hayatına kesinlikle bir kadın almış olacaktı. Eğer şiddet, etik konulu bir ders konulsaydı ve bu konular din kültürü dersi gibi sınavlarda sorulsaydı ufak olsa da yararını görürdük. Maalesef asıp kesmek ile bu işler bitmez. (#120432966).

Bu anlamda şiddet konusunda verilecek eğitim için kaybedilecek zamanın olmadığına, ne kadar uzun zaman gerekirse gereksin, eğer çalışmalara erken başlanırsa, meyvelerinin de o kadar çabuk alınacağına dikkat edilmesi önemlidir. Burada dikkat edilmesi gereken diğer önemli nokta ise,

kadına şiddeti önleme konusunda verilecek eğitimin, sadece okullarda çocuklara ve gençlere verilecek bir eğitimle sınırlı kalmaması gerektiğidir. Çocukların ve gençlerin yanı sıra yetişkin bireylere de şiddeti önleyebilecek unsurlardan biri olan doğru iletişim kurabilme konusuyla ilgili eğitimlerin verilmesi gerekmektedir (Mavili Aktaş, 2006).

4.2.2. Şiddet Davranışı Gerçekleştikten Sonrası İçin Çözüm Önerileri

Kadına yönelik şiddeti önleme konusunda Ekşi Sözlükte, ilgili başlık altında sunulmuş olan önerilerden bazıları, şiddet davranışı gerçekleştikten sonrası ile ilgili önerilerdir. Bu öneriler, “Çözümün ağır cezalarda/ yasalarda olacağını savunan içerikler” ve “Çözümün yine şiddet uygulamak olduğunu savunan içerikler” olmak üzere kendi içinde ikiye ayrılmaktadır.

4.2.2.1. Çözümün Ağır Cezalarda/Yasalarda Olacağını Savunan İçerikler

Ekşi Sözlük’ te “Kadına Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu” başlığının altında, bazı çözüm önerileri, “Şiddet davranışı gerçekleştikten sonrası için” sunulmaktadır. Bunlardan biri de “Çözümün ağır cezalarda / yasalarda olacağını savunan içerikler” dir. Örneğin: “Bir ara kimyasal hadım yasası gündemdeydi. Bence kadına, çocuğa, hayvana yönelik şiddet ve tecavüzde bulunanlar için şart. Erkekler için bence en acımasız ceza” (#120425807) denilmektedir. Yine başka bir entryde: “Koruyucu yasa ve ağır cezalar, ailenin oğluna eğitim vermesi” önerileri verilmektedir (#129528599). Yine benzer bir şekilde, cezaların çözüm olacağını söyleyen bir entry şu şekildedir:

Uzun vadede iyi eğitim... Kısa vadede tehdit vs msji için ilk seferinde 1 yıl hapis şiddet icinen az 30 yıl hapis cezası... Bunu da bilecek herkes... Ya ben tehdit msji atsam bile ben 1 yıl hapis yatarım diyecek... İyi hal af vs olmayacak... Şiddet uygularsan kucucuk tokatta atsan 30 yıl yatıracak seni bu ulke... (#120423191) denilmektedir.

Bazı entrylerde ise, kadına yönelik şiddete ceza verilmesi önerisinin yanı sıra ceza olarak farklı yöntemler de sunulmaktadır. Örneğin bir entryde:

Mantıklı bir öneri: "Kadına, çocuğa ve yaşlıya (zayıflara) karşı şiddet, "yüz kızartıcı" suçlar kapsamına alınmalı. Bu suçu tekrarlayanlara, kamu haklarından mahrumiyet de uygulanmalı. Zayıflara karşı şiddeti, toplumsal algı açısından ayıp hale getirmek lazım. Kadına, çocuğa, yaşlıya ve hatta hayvanlara şiddet uygulayan kişi, utancından kimsenin yüzüne bakamaz hale gelmeli. (#120444583) denilmektedir.

Verilecek cezaların, şiddeti uygulayan kişinin utandırılması, yaptığının kınanması şeklinde olması gerektiğini savunan görüşlerden bir diğeri ise şu şekildedir:

Tabi ki verilen cezaların çok daha caydırıcı hale gelmesi lazım, bunda zaten herkes hemfikir. Ancak hapis veya para cezasının yanında kadına şiddet gösteren kişiye bundan sonraki hayatında sürekli taşıyacağı ve vücuduna tüm insanların görebileceği bir yerine (elinin üzeri olabilir) belirleyici bir dövme / simge yapılabilir. Böylece bu utancı her gün yaşar, yaşamasa bile toplum kime nasıl davranacağını bilir. en azından bundan sonraki kadınlar kurtulur. He bu ne kadar

uygulanabilir bir şey orası ayrı ama uzun vadede ise yarayabilir (#120426735).

Başka bir entryde ise, verilecek cezanın kısasa kısas olması gerektiği, şiddet uygulayan kişinin de canının acıyacağı şekilde bir ceza alması ile sorunların çözülebileceği ifade edilmektedir: “Yaşadığı şehrin meydanında falakaya yatırmaktır. Yaşattığı cismani acıya karşılık kendisi de aynı acıyı yaşayacak, Empati yapmayı öğrenecektir. Diğer yandan şehir meydanında herkesin gözü önünde aşağılanacak ve utanç duygusunu yaşayacaktır. ...” (#132269234). Örnek entrylerde de görüldüğü gibi, verilmesi gerekli görülen cezaların toplum önünde utandırma, ya da ötekileştirilme, dışlanma gibi cezalar olmasının daha etkili olacağı düşünülmektedir. Bu da aslında verilecek ağır cezalar ile ‘çözümün toplumsal duyarlılıkta olduğunu savunan çözüm önerileri’ başlığı altındaki entrylerle bir bütünlük içinde ele alınması gerektiğini göstermektedir. Bu sebeple de çözüm önerileri sunan bu kategoriler altındaki entrylerin birbirlerini tamamlayan genel bir çözüm önerisi çerçevesi sunduğu söylenebilir.

4.2.2.2. Çözümün Yine Şiddet Uygulamak Olduğunu Savunan İçerikler

Kadına yönelik şiddeti engelleme konusunda sunulan çözüm önerileri içerisinde, en ilgi çekici olanı, şiddetin yine şiddet ile engellenebileceğini savunan görüşlerdir. Bazı entrylerde, yazarların bu yolla şiddetin son bulacağına inandıkları görülmektedir. Kadına uygulanan şiddet davranışının ancak ve ancak şiddeti uygulayan kişinin de canının acıması ile son

bulabileceğini savunan önerilerden biri şu şekildedir: “Kadın timleri kurulsun, gidip ağzını burnunu kırsınlar. Bu saatten sonra tek çözüm. Uygarlaşmak yüz yılları alıyor sosyolojiye göre” (#132268764). Şiddetten başka bir çözümün olmadığını savunan bir başka öneri ise şu şekildedir: “Kenevir sapından yapılmış yağlı organ başka bir Alternatifide kesinlikle yoktur!” (#120468272).

Kadına yönelik şiddet konusunun çok büyük sonuçları olduğu, can kayıplarının yaşandığı, şiddet konusunun artık bir “savaş” a evrildiğinden bahseden ve dolayısıyla da bu savaşın ancak aynı şekilde karşılık verilmesiyle çözülebileceğini iddia eden bir entry ise şu şekildedir: “Baslik yanlis arkadasim. Turkiye' de kadina siddet yoktur, bildigin erkekler tarafından kadınlara acilmis olan bir savas vardir ve bir savas nasil bitirilirse bu da oyle bitirilebilir ancak. Savas kanunlariyla...” (#120422773). Kadınlara uygulanan şiddetin boyutlarının ve sonuçlarının çok büyük olduğunu söyleyen bir başka öneri de ise şöyle denilmektedir: “65 günde 67 kadın öldürülmüş... 65 günde verdiğimiz şehit sayısından fazla. ... Terör örgütünden daha tehlikeli hale gelmişler resmen. Bunlara da artık asker müdahale etsin, tankla falan öldürülsün bu ...” (#120430089).

Ekşi Sözlükte yer alan bu çözüm önerilerine rağmen, şiddetin bir çözüm yolu sunmayacağını söylemek zor değildir. Şiddet nedenine bağlı olmaksızın, hem şiddete uğrayanı hem de şiddet uygulayanı olumsuz etkilemektedir. Şiddete uğrayan gibi uygulayan kişide de bazı fiziksel belirtiler görülmektedir. Bunlar kalp hızının artması, tansiyonun yükselmesi gibi belirtilerdir.

Şiddet eyleminin sonucunda ise, sorun çözülmemeyle birlikte, suçluluk, utanç veya pişmanlık gibi duygular da açığa çıkabilmektedir (Korkut-Owen ve Owen, 2008) Dolayısıyla da şiddetten kurtulmak için şiddet uygulanması etkili bir çözüm yolu olmayacaktır.

4.2.3. Genel Çözüm Önerileri

Kadına şiddeti önleme konusunda sunulmuş olan çözüm önerilerinden bazıları, ne şiddet davranışı gerçekleşmeden öncesi için, ne de şiddet davranışı gerçekleştiikten sonrası için ayrıışmamaktadır. Bu öneriler, bu çalışma kapsamında "Genel Çözüm Önerileri" olarak analiz edilmektedir.

4.2.3.1. Çözümün Şiddeti Ayırıştırmakta Olduğunu Savunan İçerikler

Kadına yönelik şiddeti engelleme konusuyla ilgili bazı tepkiler de bulunmaktadır. Bu tepkiler şiddetin sadece kadınlara uygulanmadığına yöneliktir. Şiddetin genellikle kadınlara uygulanıyor olması toplumsal cinsiyet temelli olsa da, temelde şiddetin kadın-erkek diye ayrııştırmaması gerektiği, eğer ayrııştırlırsa konuya bir çözüm getirilemeyeceğini belirten bir entry şu şekildedir: "Kadına şiddeti engellemenin yolu yoktur, şiddeti engellemenin yolu vardır. Siz çocukluğundan beri erkekleri kadına el kalkmaz ama erkekleri dövmek serbest diye yetiştirirseniz, gün gelir öğrettiğiniz o şiddeti cinsiyet ayrımı yapmadan kadına da uygular" (#120422016). Şiddet konusunda cinsiyet ayrımı yapmanın bir çözüm getireceğini savunan bir başka entry ise şu şekildedir: "Ayrımcılık yapmamak, "kadına" diye şiddeti ayırmamak, ataerkil düzeni besleyen sözde pozitif ayrımcılığa son vermek" (#120419760). Yine bir başka entryde: "kadına şiddet" lafını

ortadan kaldırmak. Ortadaki sorun "şiddet" sorunudur. Kadın ve erkeğin sosyal olarak eşit olduğu toplumlarda şiddet-kadına şiddet ayrımı yapılmaz. Şiddetin her türlü önlenmelidir." denilmektedir. (#120421714).

Çözümün, genel manada şiddeti önlemekten geçtiğini savunan entrylerden bazılarında, bu önerinin gerekçesi de sunulmaktadır. Bu gerekçelerde, şiddetin her kime uygulanırsa uygulansın, istenilmeyen bir davranış olduğu, kadına şiddeti engellemekle kalınırsa bu sefer şiddetin yön değiştireceği ama bitmeyeceği ifade edilmektedir. Örneğin bir entryde: "Şiddeti engellemektir, bu kadar. "kadına" şiddeti engellerseniz şiddet sadece yön değiştirir, sonra çocuktan, hayvandan, erkekten döner dolaşır yine kadını bulur." (#120422597) denilmektedir. Bu önerilere hak verilmekle ve şiddetin ayrııştırmaması gerektiği düşüncesi ile birlikte burada sadece bir öncelik durumunun olması gerektiği düşünülmektedir. Çünkü kadına yönelik şiddet, toplum genelinde olduğu gibi aile içinde de toplumsal cinsiyet eşitsizliği temeline dayanmaktadır. Bu anlayışla kadınlar aile içinde güçsüz konumda, erkeklerse güç sahibi konumda bulunmaktadır. Böyle bir düşünme tarzı, çoğu zaman kadınların şiddete maruz kalmasına yol açmaktadır (Akkaş ve Uyanık, 2016, s. 37). Dolayısıyla da kadınların erkeklerden çok daha fazla ve erkekler tarafından şiddete maruz kalıyor olmalarından dolayı bir öncelik durumu oluşabileceğini ve öncelik anlamında ayrııştırma yapılmasının normal olduğu düşünülmektedir.

Bu önerilerin yanı sıra, şiddetin ayrııştırmamasından sadece cinsiyet temelli

bir ayrım anlaşılmalıdır. Kadına yönelik şiddetin engellenmesi için çözüm önerisi olarak sunulan görüşlerden bazıları, şiddetin cinsiyetin yanında, meslek, yaş, sosyal grup vb. faktörler de dahil olmak üzere hiçbir şekilde ayrıştırılmaması gerektiğini ifade etmektedir. Mesela bir öneride bu durum şu şekilde ifade edilmektedir:

Öncelikle burada cinsiyet ayrımı gözetilmemeli. kadın,erkek,yaşlı, çocuk vs önemli değil her hangi biri şiddete uğruyorsa kanunlar indirimle gitmeden cezalandırmalı. biri birine yumruk attığında bakana ya da otobüs şöförüne atılmış fark olmamalı. Ortada tahrik vs vardır bunlar değerlendirilmeli ama ağır cezalar olursa toplumda bu tarz cezalar azalır. ... (#120426694).

Benzer bir yönde öneri sunan, başka bir entryde ise kadına şiddeti önleme konusunda çözüm olabilecek şu cümlelere yer verilmektedir: “Şiddetin genel bir sorun olduğunu; sadece kadına, çocuğa, ata, eşeğe, ağaca değil insanlığa, hayvanlara ve doğaya karşı işlenen bir eylem olduğunu anlayıp, kabul etmekten geçer” (#111671828).

4.2.3.2. Çözümün Toplumsal Duyarlılıkta Olduğunu Savunan İçerikler

Kadına şiddeti önleme konusunda sunulmuş olan çözüm önerilerinden bazıları, çözümün toplumun duyarlı davranmasında, şiddet olayıyla karşılaştığı zaman tepki verip, şiddeti uygulayan kişiyi dışlaması, utandırması yönündedir. Bu yönde sunulmuş olan çözüm önerilerinden bir tanesi şu şekildedir:

Şiddeti uygulayan korkmuyor, çekinmiyor. Bunları dışlamamız, linçlememiz gerekiyor.

Toplumdan soyutlayacaksın bu iş başka türlü çözülmez. Adam kadını meydanda dövüyor, yanına kimsenin gelmeyeceğini biliyor çünkü. Biz birlik olup karşısına dikilirse hiç birşey yapamaz bunlar, güçleri güçsüze yetiyor. (#120427474).

Kadına şiddet uygulayan kişilerin toplum içerisinde dışlanması, bu kişilerle sohbetin kesilmesi ve dolayısıyla da bu kişilerin yaptıklarının toplumsal bir karşılığı olduğunu da görmelerinin sağlanmasının bir çözüm getirebileceğini savunan bir başka entry şu şekildedir: “Şiddet uygulayanı ise toplum dışlamalı ama maalesef şiddet uygulayanlar çok daha fazla itibar görüyor. Program yapıyor, sözüne itibar ediliyor, topluma sürekli yanlış mesaj veriliyor” (#120459644). Kadına şiddet uygulayan kişilerin, dışlanması yerine onların sözlerine değer verildiği, televizyon kanallarına çıkartıldıkları ve onlarla iletişim kurulmaya ve sohbet edilmeye - sanki ortada hiçbir sorun yokmuş gibi- devam edilmesinin başlı başına bir sorun olduğunu ifade eden bir diğer entry ise şu şekildedir:

... Kadına şiddet uygulayan erkeğe cezalar, sorunun çözümünde caydırıcı bir özelliğe sahip değil. Toplumsal cezalandırma yöntemleri ile desteklenmesi gerekir. Kadını döven erkek aşağılanmazı dışlanmaz bizim toplumumuzda. İnsanlar sohbeta, dostluğa devam eder bu tiplerle. Belki de değişmesi gereken şey budur. ... (#120421036). Bu entry de yazılmış olduğu gibi, içinde yaşadığımız toplumda kadına şiddet konusunda herhangi bir duyarlılık gösterilmediğini söylemek yerine, gösterilen duyarlılığın yetersiz kaldığını ve kadına şiddet davranışlarının bu sebeple devam ettiğini söylemek daha doğru olacaktır.

Çünkü kadına şiddet konusunda toplumsal duyarlılığı geliştirmek adına ülkemizde birçok çalışma yürütülmektedir. Bu çalışmalardan ilki de, 1990 senesinde “Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı”nın kurulmasıdır (Page ve İnce, 2008).

4.2.3.3. Çözümün Şiddeti Medyada Meşrulaştırmamak Olduğunu Savunan İçerikler

Medyada şiddete konusuna yer verilmesi, şiddetin medyaya yansması 1950’li seneler itibarıyla başlamıştır. O dönemde insanlar üzerinde en etkili medya aracı televizyonken, günümüzde sosyal medya araçları yaygın olarak kullanıldığı için, bu büyük etki sosyal medya araçlarına kaymıştır. Medyanın insanlar üzerindeki etkisi çoğu zaman dolaylı bir etki de olsa bu etki zamanla biriken, artan ve bir mana ifade eder hale gelmektedir (Özer, 2017). Dolayısıyla medyada şiddet olaylarına çok sık yer verilmesinin, kadına şiddeti önlemenin önündeki engellerden biri olduğunu söylemek mümkündür. Çok sık karşılaşılan bir davranış bir yerden sonra ister istemez duyarsızlık yaratabilmektedir. Kadına şiddeti önleme konusunda Ekşi Sözlük yazarları tarafından çözüm önerisi olarak sunulan tedbirlerden biri de budur. Medyada şiddetin meşrulaştırılmamasının bir çözüm getirebileceğini ifade eden entrylerden bir tanesi şu şekildedir: “Kadına şiddet temalı dizileri yasaklamak %50 oranında düşürür. Geri kalanı için eğitim ve maddiyat” (#120470014).

Medyada kadına yönelik şiddet görüntülerine, haberlerine yer verilmesi, bu şiddetin devamının gelmesine yol açmakta ve dolayısıyla toplumu negatif bir şekilde

etkilemektedir. Bu yönde görüş belirten bir entry şu şekildedir:

... İdam veya daha başka caydırıcı olduğunu düşündüğümüz cezalar da işe yaramaz. Önemli olan bu olayların gerçekleşmesini önlemek, arka planı oluşturan çarpık toplumsal değerler, şiddeti teşvik eden görsel medya ürünleri, örf, adet, dini hüküm adı altında itaat etmesi gereken cinsiyet kabulü bulunan kadın algısı yok edilmedikçe de bu başarılmaz. toplumumuzun çok geniş bir kesiminde, buna kadınlar da dahil, bu çarpık algı az veya çok var maalesef. (#120429168) denilmektedir.

Medya, kadın ve erkek sunumunu yaparken bir yandan da toplumsal cinsiyet rollerini pekiştirmekte, kültürel değerleri ve toplumsal beklentileri aktarmakta ve bunların devamlılığını sağlamaktadır. Bu anlamda, medya araçlarının kadın ve erkek algısına ilişkin belirleyici rol oynaması, toplum tarafından paylaşılan ortak tanımların oluşmasına da etki etmektedir (Kaypakoglu, 2004: 93). Bu durum çoğunlukla diziler aracılığıyla karşımıza çıkmaktadır. Dizilerde verilen kadına şiddet sahnelerinin olumsuz etkilerinden bahseden bir entry şu şekildedir:

Yaklaşık 5 senedir televizyon izlemiyorum. Bir tane Türk dizisi bile bilmem. Ancak her televizyona maruz kaldığımda gördüğüm olay ya bir kadın aldatıyor/aldatılıyor, birilerinin kuyusunu kazıyor, dayak diyor/intihar ediyor ve böyle saçmalıklar devam ediyor. Televizyon Türk toplumunda çok aktif bir rol oynarken böyle saçma sapan diziler çekilmeye devam ederse, kadın cinayetleri de katlanarak artar. Orta doğunun kadına bakış açısı bizde siyaret

etmiş ancak bu siyareti besleyen toplum ve yasalarından çok medya ve buna karşı önlem almayan devlet. (#120461313).

Yukarıdaki entryde de bahsedildiği gibi medyanın, hali hazırda var olan cinsiyet temelli ayrımın sürekliliğinde büyük bir etkisi bulunmaktadır. Medya toplumsal cinsiyet algısını pekiştirmekte ve meşrulaştırmaktadır. Çeşitli içerikler aracılığıyla, belli söylemler ile kadın ve erkek rolleri tekrar tekrar inşa edilmektedir. Medyanın sunduğu içeriklerde genellikle güçlüden yana olduğunu, toplumsal düzeyde bakıldığı zaman ise, kadınların erkeklere göre güçsüz olarak algılandıkları düşünüldüğünde, medyanın güç sahibi erkekten yana olduğunu ileri sürmek mümkün olmaktadır (Dursun, 2010, s. 21).

Dizilerle birlikte haber programlarında da şiddet haberlerin sunulma biçimi bazen farklı tepkilere sebebiyet verebilmektedir. Şiddet haberlerinin sunulma biçiminin bazı insanlar için yol gösterici ya da özendirici olabileceğini ifade eden bir entryde şöyle denilmektedir:

... Özendirici şiddet haberlerine ve yol gösterici medya işlerine bir son verilmesi, sesimizi şiddeti bildirdiğinizde de çıkarırız biz illa her yerde bu haberleri yaymaya gerek yok, ne zannediliyor ? Şiddet yanlısı herifler bu haberleri izleyip izleyip utanıyor mu! hiç sanmıyorum ... (#120461907).

Haber programlarında haberin sunum şekli ile ilgili sorunlar olduğuna değinen, bu konuda çalışmaların yapılmasının, kadına şiddet olayının çözümüne katkı sağlayabileceğini savunan bir diğer entryde

çözüm yolu olabilmesi için şunlar söylenmektedir:

Katillerin reklamının yapılmaması. Adam kadını 50 yerinden bıçaklamış, haber verilirken karı koca sarılmış düğün fotoğrafı basılıyor ya da adamın kendince yakışıklı, güçlü çıktığı fotoğraflara yer veriliyor. ... Öte yandan, medyanın da kriminolojiden, psikolojiden, sosyolojiden anlayanlarla bir karara varması faydalı olabilir. Birçok ruh hastası katilin öldürmeden önce kadınlara attığı mesajlarda haberlerde görüneceğinden bahsettiğini gördük. Bu manyakların olayları tasarlarken kendi fotoğraflarının çıktığını, haberlerinin yapıldığını hayal ettiklerini farz edebiliriz. ... Burada adamın profili gizlensin, korunsun gibi bir derdim yok ama adam kendisinin istediği şekilde medyada yer almasın. Hatta bilsin ki, bu suça bulaşırsa hiç istemediği bir şekilde fotoğrafı (burası artık ekşicilerin hayal gücü) ve haberi çıkacak. (#120421968).

Örnek verilen entryler ile birlikte değerlendirildiği zaman, medyanın cinsiyet rollerini aktardığı, bu rollerin kuşaktan kuşağa geçmesinde rol oynadığı ve egemen cinsiyet kalıplarını meşrulaştırmakta etkili olduğu yönünde bir kanının olduğunu söylemek mümkündür. Kadının ve erkeğin toplumsal konumu medyada, egemen cinsiyet rollerine göre aktarılmaktadır. Özellikle her gün tekrarlanan, dizilerle, haberlerle vb. söylemsel pratiklerle tekrar tekrar inşa edilen bu roller, ataerkil yapının hakimiyeti, kadının ikinci planda kalışı pekişmektedir. Dolayısıyla da medyada bu anlamda bir meşrulaştırmanın yapılmaması da, kadına karşı şiddeti önlemede bir çözüm yolu olarak sunulabilecek bir öneridir.

4.2.3.4. Çözümün Kadınlarda Olduğunu Savunan İçerikler

Kadına şiddeti önleme konusunda sunulan çözüm önerilerinden bir kısmı hem sorumluluğun hem de çözümün kadınlarda olduğunu savunan entrylerden oluşmaktadır. Bu noktada kadınların birçok açıdan eleştirilmiş oldukları entryler bulunmaktadır. Örneğin, birçok kadının ekonomik bağımsızlığını kazanmak için bir çaba sarf etmediği, erkeklere bağımlı yaşadığı bu sebeple de şiddet olayları karşısında güçsüz durarak, kendilerine yönelik şiddetin bir nevi artmasına sebep olduklarını savunan içeriklerden bir tanesi şu şekildedir:

Kadınların kendinde bitiyor iş. Kadın, erkekten maddi bir şey istememesi gerektiğini kabullenmeli önce. Bunu yazarken bu ülkedeki kadın istihdam oranı %28. Ne içler acısı. Oysa, ne çok şey yapabilir kadınlar. Çalışabilir durumda olan kadınlar ne yapıyor? Bu sorunun cevabını gerçekten merak ediyorum. ... (#120493501).

Sorunun ve çözümün kadınların ekonomik bağımsızlıklarını kazanmalarında olduğunu söyleyen bir başka entry ise şu şekildedir:

Kadınlar öncelikle kendileri 2. sınıf insan olmayı gönüllü kabullenmekten vazgeçmeliler. Sırf geleceğini garanti altına almak için, nafaka için evlenmeyi kişiliğine yediren kadın/erkek adam değildir. Bunları anlamayacak kadar aptala yatmak ya da bana hakaret etmek daha kolay sizin için. (#120428599).

Çözümün ekonomik bağımsızlıkla ilgili olduğunu ifade eden bir diğer öneri şöyledir: "... Gerçek bir cevap arıyorsanız: Kadının

erkeğe ekonomik bağımlılığını azaltmak. ..." (#120433795).

Kadınların ekonomik hayata katılmamaları, çalışmak istememeleri şeklinde öne sürülen düşünceler değerlendirilirken, göz önünde bulundurulması gereken önemli bir husus bulunmaktadır. Bu husus toplumsal cinsiyet eşitsizliğidir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, meslek seçiminde önemli bir rol oynayan ve çalışma hayatında sıklıkla karşılaşılan bir gerçekliktir. Her ne kadar seneler içerisinde bu konuda ilerlemeler yaşanmış olsa da tamamen bir eşitlik sağlandığını söylemek mümkün değildir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, aynı işi yapsalar dahi, kadınların daha düşük ücretlerde çalıştırılmaları gibi sonuçları da zaman zaman doğurmaktadır. Dolayısıyla da bu sebepleri, kadınların istihdama katılmasının önündeki birer engel olarak yorumlamak mümkündür (Hartmann, 2008, s. 193). Ayrıca, şiddetin 'ekonomik şiddet' boyutu da bulunmaktadır. Şiddetin bu boyutunda, kadınların parasız bırakılması, isteklerinin karşılanmaması gibi şiddet eylemleri bulunurken, çalışan kadının parasının elinden alınması da bu şiddet türüne girmektedir (Korkut-Owen ve Owen, 2008). Dolayısıyla da kadınların çalışmalarının, ekonomik bağımsızlıklarını kazanma konusunda yeterli olmayabileceği, para kazansalar dahi bu paranın ellerinden alınabileceği, bu sebeplerden ötürü de 'kadınların çalışmasının' onları şiddetten koruma konusunda tek başına yeterli bir faktör olmayacağı düşünülmektedir.

Kadınların ekonomik bağımsızlıklarını kazanmalarının kendilerine yönelik şiddet davranışını önlemede bir çözüm yolu sunacağını savunan entrylere ek olarak,

çözümün yine kadında olduğu ve bu çözümün “kadının şiddet karşısında susmaması” olduğunu savunan görüşler de mevcuttur. Örneğin bir entryde: “Şiddet karşısında ses çıkarmasını sağlamak, buna yönelik bir düşünce şekliyle yetiştirmek. (bkz: kadının kaderi değil değeri var)” denilmektedir (#120465928). Şiddet karşısında susmaktan kast edilen sadece konuşmak, bağırıp çağırmak değildir. Bu önerilerde kadınların şiddet karşısında gereken yerlere gereken şikayetleri yapmaları ve bu şikayetlerinin arkasında durmaları da ifade edilmektedir. Örneğin:

Kadına şiddeti yine kadından başkası engelleyemez. Hayatımdan endişe ediyorum diyip karakola geldiğinde şikayetçi olmayan kadın için kim ne yapabilir.ve şiddet öyle bir anda ortaya çıkan bir şey değil. Genelde ölümle sonuçlanan olaylara baktığımızda kadının verdiği tavizler adamın sistematik bir şekilde şiddeti arttırmasına neden oluyor. En başta tavizi vermeme, belalı tiplerden uzak durmak en mantıklısı. (#120421471) denilmektedir.

Tabii şiddet karşısında sessiz kalmak sadece ilişki başında değil, evliliklerde de sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Özellikle, aile içinde yaşanan olumsuz durumları dışarıya yansıtmamak, ailenin mahremiyetini korumak gibi anlayışlar çoğu zaman kadınların karşılaştıkları şiddet karşısında susmalarına yol açmaktadır (Mavili Aktaş, 2006).

Kadınların şiddet karşısında susması, ekonomik bağımsızlıklarını kazanmak için çaba harcamamaları ve bu konularda atacakları adımlarla kendilerine yönelik şiddeti önleyebileceklerini savunan

görüşlerin yanı sıra bazı çözüm önerilerinde de kadınların “doğru kişiyi” sevgili/eş/arkadaş olarak seçmeleri gerektiği savunulmaktadır. Bu önerilerden biri şu şekildedir: “... Kadınlar şiddete meyilli tipleri tercih etmese bu adamlardan 10 yıl sonra piyasada göremeyiz. ...” (#120470975).

4.2.4. Çözümün Olmadığını Savunan İçerikler

Ekşi Sözlükte kadına şiddeti önleme konusunda sunulmuş olan öneriler ile birlikte, kadına şiddetin önlenemeyeceğini savunan entryler de yer almaktadır. Kadına yönelik şiddetin önlenemeyeceğini savunan ekşi sözlük yazarlarından bazıları, bu fikirlerini şu şekilde ifade etmektedirler: “Yoktur. Yani bu coğrafyada yoktur en azından. Ne eğitimle ne de ceza ile değil kadına şiddeti hiçbir problemi çözemezsiniz bu topraklarda. Bir emsali de yoktur” (#120470565). Kadına şiddeti engelleme konusunda bir çözümün olmadığını savunan bir başka görüş ise şu şekildedir: “Keşke olsa ama yok gibi.. Ülkedeki herkesi bu kadar eğitimi/bilinçli bir duruma getirebileceğimizi sanmıyorum” (#120433949).

5. SONUÇ

Dünyanın her yerinde olduğu gibi ülkemizde de şiddet davranışları, alınan önlemlere, yapılan çalışmalara rağmen çok eski zamanlardan beri devam etmektedir. Şiddet söz konusu olduğu zaman ise, bu davranışlardan en çok etkilenenler, genellikle fiziksel olarak erkeklere göre daha zayıf oldukları için kadınlar olmaktadır (Gümrükçüoğlu, 2020, s. 4). Oysa kadına karşı şiddet, sadece kadına karşı işlenmiş bir suç değildir. Kadına karşı şiddet, bir çocuğun

annesine, bir anne-babanın kızına, bir komşunun arkadaşına karşı işlenen suçtur. Aynı zamanda bir özgürlük ihlalidir. Dolayısıyla kadına karşı şiddet, sadece bir insanı değil birçok insanı etkilemekte olan toplumsal bir problemdir. Bu noktadan yola çıkılan bu araştırmada, toplumsal bir problem olan kadına şiddet konusunda, Ekşi Sözlük gibi kullanıcı kitlesi geniş olan ve özgür ifadenin bulunduğu bir platformda ne gibi tartışmaların yapıldığı sorusuna cevap aranmaya çalışılmıştır.

Araştırma kapsamında belirlenmiş olan ana problem, “Ekşi Sözlük kullanıcılarının, kadına şiddeti engelleme konusunda çözüm yolu olarak sundukları öneriler nelerdir?” sorusuydu. Araştırma bulguları neticesinde, kadına şiddette çözüm önerilerinin dört ana tema ve on altı tema altında toplanabildiği, yani önerilerin belirli konular üzerinde yoğunlaşmış olduğu gözlenmiştir.

Çalışmanın alt problemlerinden biri, “Hangi öneri en sık şekilde açığa çıkmıştır?” sorusuydu. Bu kapsamda nicel analiz kısmından elde edilen veriler, en sık şekilde, “Şiddetin Gerçekleşmeden Önce Çözülebileceği” ne dair önerilerden oluştuğunu göstermiştir. Çalışmanın bir diğer alt problemi olan, “Kadına Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu” başlığı altındaki yorumlarda hangi alt temalar bulunmaktadır?” sorusuydu. Araştırma kapsamında gerçekleştirilen analiz sonucunda, “Kadına Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu” başlığı altındaki yorumlarda, şu alt temaların bulunduğu gözlenmiştir: Çözümün eğitimde olduğunu, çözümün yetiştirilme tarzında olduğunu, çözümün kadında olduğunu, çözümün toplumsal duyarlılıkla olduğunu, çözümün medyada

şiddeti meşrulaştırmamakta olduğunu savunan öneriler. Alt temaların hepsi teker teker kendi içlerinde değerlendirilmiştir. Alt temalardaki önerilerden en çok ön plana çıkan ise, “Çözümün Ağır Cezalarda” olduğunu savunan entrylerdir. Nedeni her ne olursa olsun, şiddet suçtur ve tabii ki cezalandırılması gerekmektedir. Fakat, zaten var olan cezalara, yasalara rağmen bu suçun halen işleniyor oluşu, tek başına cezaların ya da yasaların çözüm olmadığına dair bir göstergedir.

Kadına şiddetin hemen her gün gündemde olduğu, haberlerinin yapıldığı günümüzde, her geçen gün yeni bir kadına şiddet haberiyle karşılaşmak, sorunun bir türlü çözülemediğini gösterdiği gibi, farklı çözüm yolları aranması gerektiğini de göstermektedir. Bu noktada insanların ne düşündüğüne, isim yazmadan özgürce yaptıkları yorumlarla ne gibi çözüm önerileri sunmuş olduklarına dikkat çekmek önemlidir. Kendi bünyesinde bir kamuoyu oluşturmuş olan Ekşi Sözlük’ün yazarlarının konu hakkındaki görüşleri ve sunmuş oldukları çözüm önerilerinin belli başlı temalar etrafında şekillenmiş olduğu, çalışmada yer verilmiş olan analiz ile ortaya koyulmuştur. Ekşi Sözlük yazarlarının konu hakkındaki fikirlerinin değerlendirilmesi, bu fikirlere önem verilmesinin sebebi, Ekşi Sözlük platformunun yapısından kaynaklanmaktadır. Ekşi Sözlük güncel haberleriyle kullanıcılarının ilgisini çekebilen, aynı zamanda içinde bulunduğu çağı yakalayabilen, e sözlük formatında dijital bir platformdur. Bu platformda herhangi bir sansür uygulanmamakla birlikte, kullanıcıların fikirlerini çekinmeden yazmalarına olanak sağlanmıştır. Özellikle

şiddet, taciz veya tecavüz gibi insanların anlatırken çekinebilecekleri, saklamayı tercih edebilecekleri konularda, sözlüğün anonim yazarlık özelliği, kullanıcıların bu konularda yaşadıklarını veya fikirlerini paylaşabilmeleri için bir rahatlık sunmaktadır. Ekşi Sözlüğün bu özelliğinin yanı sıra, kullanıcıların sadece belli bir ideolojideki, sadece belli bir inançtaki veya belli bir statüdeki insanlardan oluşmuyor olması, yazar olmak isteyen herkesin sözlük tarafından belirlenmiş belli başlı aşamaları geçtikten sonra yazarlık yapabileceği bir ortam olması da oldukça önemlidir. Bu özelliğiyle birlikte sözlükte, çok seslilik, çeşitlilik ve bu platform üzerinden bir şeyler söylemek isteyen herkese, ortak bir paydada sesini duyurma imkânı sağlanmaktadır. Sözlükteki bu çok seslilik, 'doğru' nun tek olmadığını, yıllardır kabul edilmiş toplumsal tabuların da sorgulanabilir, eleştirilebilir olduğunu, 'doğru' ya sadece tek bir açıdan değil, çok daha fazla açıdan bakılabileceğini göstermektedir (Gürel ve Yakın, 2007). Ayrıca sözlük yazarlarının, sözlükte bulunan özelliklerle gündem ile ilgili konularda halktan biri olarak yorum yapmaları kıymetlidir. Sayılan tüm bu özelliklerinden dolayı, Ekşi Sözlükte bilimsel açıdan önemli verilerin bulunduğu ve sözlük yazarlarının entrylerinin bu bakış açısıyla değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Ekşi Sözlükte "Kadına Şiddeti Engellemenin Çözüm Yolu" başlığı altında bulunan entryler üzerinden yapılan bu analiz çalışmasının göstermiş olduğu gibi, ne eğitim ne ağır cezalar ne de diğer önerilerin tek başına uygulanması Ekşi Sözlük yazarları tarafından kadına şiddeti önlemede yeterli olacak bir çözüm olarak görülmemektedir. Çoğu Ekşi Sözlük yazarının aynı anda birden

fazla öneri sunmuş olması Ekşi Sözlük yazarlarının görüşlerinin de bu yönde olduğunu kanıtlayıcı niteliktedir. Eğer çözüm, sadece çocuk yetiştirme tarzında veya sadece medyada şiddeti meşrulaştırmamakta olsaydı, bu öneriler tek başlarına aşama kaydetmeye, kadına şiddet sorununu çözmeye yeterli olurdu. Fakat yapılan analiz çalışması da göstermektedir ki, çeşitli önerilerin bir arada sunulmuş olması, kadına şiddet konusunun çok geniş kapsamlı ve birçok farklı açıdan ele alınması gereken bir problem olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, kadına şiddet sorunu sadece şiddet davranışı gerçekleşmeden önce veya sadece şiddet davranışı gerçekleştikten sonra, yani belli bir zaman aralığında mücadele edilmesi gereken bir problem değildir. Çalışma kapsamında yapılan analiz, Ekşi Sözlük yazarlarının da bu düşüncüyü paylaştıklarını, kadına karşı şiddet ile mücadelenin hem önleyici tedbirlerle şiddet davranışı gerçekleşmeden önce hem de şiddet davranışı gerçekleştikten sonra çeşitli yaptırım ve cezaların uygulanması ile çözülebileceğini düşündüklerini göstermektedir. Dolayısıyla da çalışma boyunca yer verilmiş olan alt temalar altındaki önerilerin, bu toplumsal yaraya farklı açılardan deva olabileceği düşünülmekte ve Ekşi Sözlük yazarları tarafından sunulmuş olan çözüm yollarının bu anlayışla değerlendirilmesi gerektiği önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2021). Şiddete maruz kalındığında. Retrieved from <https://ailevecalisma.gov.tr/ksgm/siddete-maruz-kalindiginda/> Erişim Tarihi: 15.11.2022
- Akkaş, İ. ve Uyanık, Z. (2016). Kadına yönelik şiddet. *Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi SBE Dergisi*,

- 6(1), 32-42. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nevsosbilen/issue/19741/211291>
- Alkan, V., Şimşek, S. ve Erbil, B. (2019). Karma yöntem deseni: Öyküleyici alanyazın incelemesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 559-582.
- Altıparmak, İ. B. (2019). Kadına yönelik aile içi şiddetin boyutları: Ankara örneği. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 55-76. doi: <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.544775>
- Aslan, A. ve Kırışkan, I. (2022). Türkiye’de kadın cinayeti haberlerinin içerik analizi (2008-2021). *International journal of social inquiry*, 15(1), 85-104. <https://doi.org/10.37093/ijisi.1034519>
- Aslantürk, G. ve Turgut, H. (2015). 8284 Vakası: Ekşi Sözlük’ te cinsiyetçi kamusalığın yeniden üretilmesi. *İlef Dergisi*, 2(1), 45-76. doi: <https://doi.org/10.24955/ilef.305267>
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40.
- Cerrah ve Baran, (2020). Katılımcı sözlüklerde yaşlı ve yaşlılık algısı, *Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(1), 99-126.
- Coşar, A. (2022). Türkçenin seslerinin Ekşi Sözlük’teki çağrışımları -A-E-I-İ-, *Hars Akademi*, 5(1), 1-16.
- Creswell, J.W. & Creswell J.D. (2021). Araştırma yaklaşımının seçilmesi. E. Karadağ, (Ed.). *Araştırma tasarımı, nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (ss. 3-21). Ankara: Nobel Yayınları.
- Çalışkan, M. (2019). İstanbul’da “kadına şiddet” ve “kadın cinayeti” vakalarına yönelik, nicel-nitel bir inceleme. *BAİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(1), 221-241. doi: <https://doi.org/10.11616/basbed.vi.513032>
- Demirci, S. ve Köseli, M. (2014). İkincil veri ve içerik analizi. K. Böke (Ed.). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri* (ss. 319-364). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Doğu, B., Cerrahoğlu Zıraman, Z. ve Zıraman, E. (2009). Web based authorship in the context of user generated content: an analysis of a Turkish web site: Eksi Sozluk. *The real and the virtual* (ss. 119-126). Inter-Disciplinary Press.
- Duman, K. ve Özdoğan, G. (2018). Dijital emek ve kullanıcı içeriğinin metalaşması: Katılımcı sözlük yazarları üzerine inceleme. *Erciyes İletişim Dergisi*, 5(4), 75-99. doi: <https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.419811>
- Dursun, Ç. (2010). Kadına yönelik şiddet karşısında haber etiği. *Fe Dergisi*, 2(1), 18-32. doi: https://doi.org/10.1501/Fe0001_0000000021
- Erdoğan, S., Aktaş, A. ve Bayram, G. (2009). Sığınma evinde yaşayan bir grup kadının şiddet deneyimleri ve baş etme yaklaşımları: Niteliksel bir çalışma. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1), 808-824.
- Ekşi Sözlük. (1999). Kadına şiddeti engellemenin çözüm yolu. <https://eksizozluk.com/kadina-siddeti-engellemenin-cozum-yolu--6617112>. Erişim Tarihi: 10.08.2022.
- Gümrükçüoğlu, S. (2020). Güven toplumunun inşası, şiddetin anatomisi ve çözüm yolları, S. Gümrükçüoğlu (Ed.). *Güven toplumunun inşasında fertlerin rolü* (ss. 4-33). İstanbul: Kadem Yayınları.
- Gürel, E. ve Yakın, M. (2007). Ekşi Sözlük: Postmodern elektronik kültür. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 4(4), 203-219.
- Habermas, J. (2004). *Kamusal alan*. İstanbul: Hil Yayınları
- Hartmann, H. (2008). Marksizmle feminizmin mutsuz evliliği. G. A. Savran ve N.T Demiryontan (Ed.). *Kadının görünmeyen emeği* (ss. 157-198). İstanbul: Yordam Kitap.
- Hatipoğlu, B. (2008). Kadına yönelik şiddetle mücadelede Anorko-Feminist bakış: Makrodan mikroya sosyal hizmet. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 19 (2), 97-109.
- İçişleri Bakanlığı. (2020). *Kadına yönelik şiddetle mücadele genelgesi*. <https://www.icisleri.gov.tr/kadina-yonelik-aile-ici-siddetin-onlenmesi-projesi> Erişim Tarihi: 19.06.2023.
- İçişleri Bakanlığı. (2013). Kadına yönelik aile içi şiddetin önlenmesi projesi. <https://www.icisleri.gov.tr/kadina-yonelik-aile-ici-siddetin-onlenmesi-projesi>. Erişim Tarihi: 04.03.2023.
- Kalaycı Kırlioğlu, H. İ., Akarçay, D. ve Kırlioğlu, M. (2016). Atasözleri ve deyimlerde kadına yönelik şiddetin izleri: Niteliksel bir çalışma. *Munzur Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Cilt*, 4(8), 101-122. Retrieved from: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tusbd/issue/39952/474772>
- Karabulut, E., Kahraman, F., Gezgin Yazıcı, H., Özgür, G. (2020). Günlük gazete haberlerinde kadına yönelik şiddet. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 3(2), 146-152. doi: 10.38108/ouhcd.728854

- Kaya, M. (2020). Analysis of perceptions about school principal concepts: Example of a participant dictionary phenomenon Ekşi Sözlük. *Eurasian Journal of Teacher Education*, 1(1), 70-81
- Kaypak, Ş. ve Kahraman, M. (2016). Türkiye’de kadının insan hakları ve anayasal yansıması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(33), 298-315.
- Kaypakoğlu, S. (2004). *Medyada cinsiyet stereotipleri*. İstanbul: Naos Yayınları.
- Kekeç, S., ve Şanlı, K. (2023). Covid-19 pandemisinin dijital platformlara yansıması: Ekşi Sözlük üzerine bir inceleme. *Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 5(1), 25-38. doi: 10.56493/nkusbmyo.1226708
- Korkut-Owen, F. Ve Owen, D. (2008). Kadına yönelik aile içi şiddet. Ankara Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara: Duman Ofset. Retrieved from: <http://www.aileicisiddet.net/egitim/set/KYAIS.pdf>
- Lincoln, Y. S. & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage Publications, Inc
- Mavili Aktaş, A. (2006). *Aile içi şiddet: Kadının ve çocuğun korunması*. Ankara: Elma Yayınevi.
- Mills, G. E. & Gay, L. R. (2016). *Educational research: competencies for analysis and applications*. (11. Baskı) USA: Pearson Education.
- Özer, Ö. (2017). Medyada şiddet kullanımı: şiddet ekonomisi, medyanın ideolojik şiddeti ve yetiştirme kuramı açısından bir değerlendirme. *Marmara İletişim Dergisi*, 27, 1-19. Doi: : 10.17829/midr.20172729519
- Resmî Gazete, (2012). Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesine dair kanun. Kanun no: 6284, S:28239.
- Seçgin, F. ve Tatan, M. (2017). Bir insan hakları ihlali olarak kadına yönelik şiddet olgusu: Kadın sığınma evinde yaşayan bir grup kadının şiddet deneyimleri. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(27), 442-460.
- Seyidoğlu, H. (2016). *Bilimsel araştırma ve yazma el kitabı*. Güzem Can Yayınları.
- Suğur, S. (2012). Kadına yönelik şiddetin boyutları, G. Y. Oğuz (Ed.). *Toplumsal Yaşamda Kadın* (ss.149-165). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Sutherland, E., Donald R. & Luckenbill D. (1992). Principles of criminology. AltaMira Press.
- Silsüpür, Ö. ve Karadere, Y. (2022). Kadına yönelik şiddet haberlerinin yazılı basında sunumu: Gazete içerikleri üzerinden karşılaştırmalı inceleme. *Aksaray İletişim Dergisi*, 4(1), 1-20. doi: <https://doi.org/10.47771/aid.1028453>
- Şavran, T. (2012). *Sosyolojide araştırma yöntem ve teknikleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Şencan, H. (2005). *Sosyal ve davranışsal ölçmelerde güvenilirlik ve geçerlik*. Ankara: Sözkese Matbaacılık
- Taşdemir, B. ve Çevik, R. (2013). Hâkim tasarım ve Ekşi Sözlük: İnternet'in dönüşümünü anlamak. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 37, 22-39.
- Taşkın, A. (2021). Toplumun turist rehberliği algısı: Ekşi Sözlük üzerine bir inceleme. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 48-60.
- TDK. (2020). Güncel Türkçe sözlük. <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi: 19.06.2023.
- Turgut, H. ve Aslantürk, G. (2014). “İsonomia” yı yeniden düşünmek: Ekşi Sözlüğün kamusal alan olma potansiyeli. *Atatürk İletişim Dergisi*, 6, 139-164.
- Ülken, F. B. Ve Yüce, N. (2020). Yeni medyada kadın bedenine yönelik ayrımcılık: Ekşi Sözlük örneği. *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü e-Dergisi*, 3(2), 40-79.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldız, T. (2021). Kadına şiddet teması üzerinden “halam geldi” filminin içerik analizi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 929-950. doi: <https://doi.org/10.48146/odusobiad.962529>
- Yıldız, E., Bal, Ö. ve Binbir, S. (2015). Kadına şiddetin adı mor halkalar. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 139-162. Retrieved from: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usaksosbil/issue/21658/232880>
- Zara Page, A. ve İnce, M. (2008). Aile içi şiddet konusunda bir derleme. *Türk Psikoloji Yazıları*, 11(22), 81-94.
- World Health Organization. (WHO). (2021, March 9). Violence against women. Retrieved from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>